

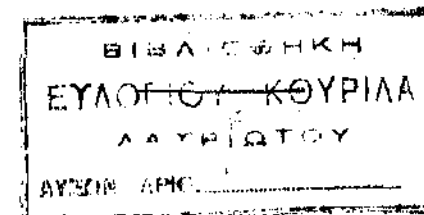
ΕΣΤΙΑ

ΤΟΜΟΣ ΟΓΔΩΟΣ

1879

[ΙΟΥΛΙΟΣ—ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ]

ΤΙΜΑΤΑΙ ΦΡ. 8.—ΔΕΔΕΜ. ΦΡ. 8.

ΑΘΗΝΗΣΙ

Εργασίον της 'Εστίας: 'Οδός Σταδίου, 6.

1879

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος Ὁγδωτός

Συνδρομή ἑτησίαν: Ἐν Ἑλλάδι γρ. 10. Ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ γρ. 20.— Διευθυντικὸν ἔργοματι ἀπὸ
1 Ἰανουαρίου ἐκαστοῦ ἔτους καὶ εἰς ἑξῆς—Γραφεῖον τῆς Διοικήσεως: Ὀδὸς Σταθίου, 6. 21 Ὀκτωβρίου 1879

Σφραγὶς τοῦ
ΕΙΡΗΝΟΔΙΚΕΙΟΥ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΑΡΓΟΥΣ
ἐπὶ ἐπαναστάσεως.

[Ἐκ τῆς Συλλογῆς Πυλίου Λάμπρου].

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΕΚ ΒΕΡΟΛΙΝΟΥ¹

Φίλιτατε,

Ἐπειδὴ ἀρέσκεσαι εἰς ὁδοιπορικὰς ἀναμνήσεις, ἐξακολουθῶ τὴν τελευταίαν ἐπιστολήν μου ἔπου τὴν διέκοψα.

Ἀνεχώρησα λοιπὸν ἐκ Βόρμης καὶ κατευθύνθημι εἰς Μαγεντίαν διὰ σιδηροδρόμου· ἀλλὰ τὸ σπουδαῖον, τὸ ἄξιον νὰ σπεύσῃς νὰ τὸ παραδώσῃς εἰς τὰς ἐπερχομένας γενεάς διὰ τῆς δημοσιότητός ἐστιν ὅτι ἀνεχώρησα οὐχί, ὡς συνήθως, εἰς τρίτην, ἀλλ' εἰς δευτέραν θέσιν. Τοῦτο δὲ διὰ τρεῖς ἰσχυροὺς λόγους, τὸν πρῶτον γεωγραφικόν, ὅτι ἡ Μαγεντία ἀπέχει τοῦ Βόρμης μόνον μίαν ὥραν, καὶ ἐπομένως τῶν διοδίων ἡ διαφορά ἐστὶν οὐχὶ μεγάλη· τὸν δεύτερον ψυχολογικόν, ὅτι διετηρεῖτο ἀκόμη εἰς τινὰ γωνίαν τῆς διαθέσεώς μου τὸ οὕτως ἀθλίως ἐν Βόρμης διαψευσθέν πριγκιπικόν ὄνειρόν μου, καὶ ἡ τρίτη τάξις μοι ἐφαίνετό πως ἀκόμη κατωτέρα τοῦ φανταστοῦ μου βαθμοῦ· καὶ τὸν τρίτον καθαρῶς ταμιευτικόν, ὅτι ἐν Βόρμης εἶχον κάμει ἀνεπίστους οἰκονομίας, διότι, ὅτε ἀνεχώρου τῆς πόλεως ἐν ἧ' ἐστέφοντο οἱ Ἀυτοκράτορες τῆς Γερμανίας, καὶ ἡ ξενοδόχος τοῦ Couvent μοι ἔφερε τὸν λογαριασμόν, ἔμεινα, ὡς δὴ ποτε καὶ ἂν ἦν ἐκεῖνο τὸ καταγώγιον, πλήρης ἐκπλήξεως διὰ τὴν εὐτέλειαν τῆς ἀπαιτήσεως, καὶ ἤθελον νὰ διαμαρτυρηθῶ ὅτι ἀπατώνται, ὅτι ὀφείλω τὰ τετραπλάσια ἀφ' ὅσα ζητοῦμαι, καὶ νὰ πληρώσω κατὰ συνέπειαν. Ἀλλὰ συνῆλθον ταχέως, καὶ ἐπροτίμησα πρὸς ἀποφυγὴν τοῦ σκανδάλου, (1. Ἰδὲ σελ. 503.

ΤΟΝΟΣ II'—1879.

νὰ τηρήσω σιγὴν, καὶ τὸ ἐντεῦθεν προκύψαν μοι περίσσευμα νὰ δώσω εἰς μίσθωσιν δευτέρας ἀντὶ τρίτης θέσεως μέχρι Μαγεντίας.

Ἐν τῇ σιδηροδρομικῇ ἀμάξῃ εὐρέθην μετὰ δύο ἀνδρῶν, οἵτινες ὡς ἐκ τῆς ὕψους καὶ συμπεριφορᾶς αὐτῶν ἐφαίνοντο εἰς ἀνωτέρας στιβάδας τῆς κοινωνίας ἀνήκοντες, ὡς ἦτο καὶ ἐπόμενον, διότι ἐνταῦθα ὀλίγοι ὁδοιποροῦσιν εἰς πρῶτην θέσιν, ἐκτός ἂν ᾧσιν ἀληθεῖς ἡγεμόνες ἢ τραπεζίται Ἰουδαῖοι. Ὁ πλησίον ἐμοῦ καθήμενος, τοῦ ἄλλου ὀμιλητικώτερος, ἀπέτεινε ταχέως πρὸς ἐμὲ τὸν λόγον, καὶ μετ' ὀλίγον συνδιελεγόμεθα περὶ τῶν τεραστίως ἐν Γερμανίᾳ πολλαπλασιαζομένων σιδηροδρόμων.—«Εἶσι μὲν τῶν πρῶτιστων μεριμνῶν, μοι εἶπε, τῆς κυβερνήσεως. Τὰ μέσα τῆς συγκοινωνίας εἰσὶ σήμερον τὸ μέτρον καὶ οἱ ἀναπόφευκτοὶ ὄχθοι τοῦ πολιτισμοῦ». Ἐννοήσας δ' ἐκ τῶν σολοικισμῶν καὶ τῆς προφορᾶς μου ὅτι ἤμην ξένος, καὶ προσέτι ὅτι ἤμην Ἕλληνας, εἰς ὃ ὄμωσ καὶ αὐτὸς τὸν ὑπεβόηθησα.—«Ἔχετε σιδηροδρόμους εἰς τὴν Ἑλλάδα»; μ' ἠρώτησεν.—«Εἰς τὴν Ἑλλάδα σιδηροδρόμους»; ἀπεκρίθην ἀφ' οὗ ἐξηροκατάπινα, «ὦ! μάλιστα, ἔχομεν, πῶς ὄχι; ἔνα ἔχομεν ὅστις ἐξ Ἀθηνῶν φέρει εἰς Πειραιᾶ ἄλλον ὅστις φέρει εἰς Φάληρον. Ἄμην δὲ μᾶς προσαρτηθῶσι Θεσσαλία καὶ Ἰπείρος, ὡς οἰκονομησόμεν ἕνα πρὸς τὰ Ἰωάννινα, ἄλλος θὰ χωρήσῃ ἐκεῖθεν μέχρις ἀπέναντι τοῦ ἄκρου τῆς Ἰταλίας· ἄλλος θὰ ἐνώσῃ τὰς Ἀθήνας μετὰ τῆς Ἀαρτίσης καὶ τὴν Ἀκρίσαν μετὰ τῆς Θεσσαλονίκης· ἄλλος θὰ διασχίσῃ τὸν Πίνδον»· καὶ δὲν ὑπῆρχε κοιλὰς ἐπὶ τοῦ χάρτου δι' ἧς, βαθυμυθῶν ἐνθαρρυνόμενος, δὲν διῆγον ἕνα σιδηροδρόμον. Δὲν φαντάζεσαι πόσον εὐκόλως κατασκευάζονται σιδηροδρόμοι ἐπὶ χάρτου, καὶ πόσον εὐθηνῶς ἀκόμη. Ὁ δὲ τρίτος συνοδοιπόρος, ὅστις ἐκάθητο εἰς τὴν ἀντικέραν γωνίαν, καὶ ὀλίγον εἶχεν ἀναμειγῆ εἰς τὴν συνδιάλεξιν, εἶπε τότε, ὡς εἰς ἑαυτὸν ὁμιλῶν,—καὶ ἐκ τῆς προφορᾶς ἐνόησα Γάλλον Παρισινόν:—«S'ils n'ont pas des chemins de fer, ils ont en tout cas des chemins à faire». Ἀλλ' ἐπροσποικίθη ὅτι δὲν ἤκουσα, ἢ ὅτι δὲν ἐνόουν τὴν Γαλλικὴν, καὶ τὸ πρόσωπόν μου ἔμεινεν ἀκίνητον ἀπέναντι τοῦ ψυχροῦ του λογοπαιγίου. Εὐτυχῶς δὲ διεκόπη καὶ ἡ ὁμιλία, διότι, παρὰ τὴν Μαγεντίαν ἤδη,

είχομεν φθάσει εἰς τὴν παραποταμίαν, καὶ τὴν προσοχὴν μας εἴλκυσε τὸ μεγαλοπρεπὲς βεῦμα τοῦ Ῥήνου.

Εἰς Βιαγεντίαν ἐβόρευεν, ὥστε σχεδὸν δὲν εἶδον τὴν πόλιν· οὐχ ἤττον ὁμοιωμέως, μέχρι τῆς στιγμῆς τοῦ ἀπόπλου, ἐσπευσε πρὸς τὴν ἀρχαίαν καὶ ἀνακαινίζομένην μητρόπολιν, ὀδηγούμενος ὑπὸ τῶν μακρόθεν καταφανῶν κωδωνοστασιῶν αὐτῆς. Ἀλλὰ μάτην ἐπὶ πολὺ ἐζήτησαν τὴν πλησιάσω, διότι πρόσθεν δὲν εὑρισκον πρὸς αὐτὴν, πανταχόθεν περιθεωρακισμένην ὑπὸ πεινιγρῶν καὶ δυσειδῶν οἰκιῶν. Καὶ πολλοῦ παρετήρησα τοῦτο, ὅτι θερησευτικῶς μνημεῖα τῶν ἀρχαίων αἰώνων, σεβαστὰ καὶ ἀξια παντός θαυμασμοῦ, κεῖνται τεθαμμένα ἐντός λαβυρίνθου μεταγενεστέρων οἰκοδομῶν καὶ ἀποδεικνύουσιν ὅτι εἶχον ἐπέλθει χρόνοι καθ' οὓς ἐξέλιπε τὸ ἀίσθημα τῆς ἐκτιμῆσεως τῶν ἀρχιτεκτονικῶν τούτων μεγαλοεργημάτων. Μόνον δ' ἐπ' ἐσχάτων ἐνικητοῦ, ὅταν ἐπαρκῶσιν αἱ τῶν πόλεων πρόσοδοι, μακρύνονται αἱ χυδαῖαι ἐποικοδομαί, καὶ χαράττονται πλατεῖαι περὶ τὰς ἐκκλησίας. Ἀλλὰ τοῦτο εἰς Βιαγεντίαν εἰσέτι δὲν ἐγένε, καὶ ἠναγκάσθη, ὡς θέλων νὰ ἐκπολιορκήσω τὸ χωρίον, νὰ περιέλθω περισκοπῶν αὐτὸ ἐξῴθεν, καὶ ἀκολουθῶν ὁδοῦ σκολιάς καὶ στενάς, αἵτινες πολλὰκις μ' ἐμάκρυνον ἀπ' αὐτοῦ, μέχρις οὗ εὗρον τέλος μίαν ἤτις ἀπέληγεν εἰς πλαγίαν θύραν, τὴν μόνην ἐν χρήσει. Βίσελθὼν δὲ δι' αὐτῆς, εὗρον ὅτι ἐλείπουσιν, καὶ ὁ ἱερεὺς ὡμίλει ἀπὸ τοῦ ἀμβωνος. Αἱ στιγμαί μου ὁμοιωμένως ἦσαν μεμετρημέναι, δι' ὅ, φοβήθεις μὴ παρασυρῶ ὑπὸ τῆς εὐγλωττίας του καὶ λησμονηθῶ, ἐπροτίμησα νὰ μὴ προσέξω εἰς τὸν λόγον του, καὶ περιωρίσθην εἰς τὸ νὰ περιεργασθῶ τὰς τοιογραφεῖας αἵτινες ἐκόσμων τὰς ἀψίδας ἐκατέρωθεν τοῦ μέσου κήτους, καὶ ἦσαν αὐτόχρομα Βυζαντινῶν τὸν ῥυθμὸν καὶ αὐταί, ἀλλὰ καταφανέσταται καὶ ἔχουσαι τὰ χρώματα ζωηρά. Ῥαίχον δὲ μετὰ ταῦτα ὅτι, ἀνακαινίζομένης τῆς ἐκκλησίας, ἥτις καὶ αὐτὴ ὡς καὶ ἡ τοῦ Βόρμς ἀποδίδεται εἰς τὸν ἱεὶς ἢ ἱγ' αἰῶνα, ἐπιτήδειοι ζωγράφοι ἠκολούθησαν κατ' ἔχνοσ τὰς ἀρχαίας γραφεῖς, καὶ ἀπέδωκαν εἰς τὰ σωζόμενα χρώματα πᾶσαν αὐτῶν τὴν ἀνηρότητα. Οὕτως ὁ θέλων νὰ γνωρίσῃ τὴν Βυζαντινὴν ἀγιογραφίαν νομίζω ὅτι ἐν ταῖς ἀρχαίαις ἐκκλησίαις τῆς Γερμανίας δύναται μᾶλλον νὰ τὴν σπουδασῇ ἢ ἐν Κωνσταντινουπόλει, ὅπου οἱ Τοῦρκοι καταστρέφουσιν ἢ ἐπιγρίουσι τὰ ἔργα αὐτῆς. Οὕτω καὶ πέρσι, μεταβάς ἐπὶ δύο ἡμέρας εἰς τὸν ὁλίγας ὥρας μόνον ἐντεῦθεν ἀπέχοντα Βρόκεν, τὸ δρος τῶν δαιμονικῶν φαντασματῶν τοῦ φάουστ, εἰς τὴν πόλιν Γοσλάρ εἶδον πανάρχαιον μοναστήριον, εἰς οὗ τοὺς τοίχους ἐσωτερικῶς, πεσόντος ἐσχάτως κατὰ τόπους τοῦ κωνιάματος, ἀνεφάνησαν ζωγραφίαι γνησιωτάτης Βυ-

ζαντινῶν, ὀφειλόμεναι εἰς τὴν ἐκ Βυζαντίου προελθοῦσαν καὶ τὸ μοναστήριον ἰδρύσασαν ἡγεμονίδα Θεοφανῶ, ἥτις ἐνωμφεῖθη τῆς Γερμανίας τὸν Αὐτοκράτορα.

Εἰς τὴν παραποταμίαν ὅπου καθήλθον ἔλιεν ἥδη τὰ πρυμνήσια ὁ «Αὐτοκράτορ τῆς Γερμανίας», ὡς ἐκαλεῖτο τὸ πλοῖόν μου. Ἦτο δὲ μέγα καὶ πολυτελὲς, ὡς περίπου περιγράφονται αἱ θαλαμηγοὶ τοῦ Ἱέρωνος καὶ τοῦ Πτολεμαίου. Εἰς αὐτὸ δ' ἐτάχθη ἴσως πρὸς τοὺς δωδεκάκις δώδεκα λοιποὺς ἐπιβάτας του, διότι ὅλοι εἴμεθα ἐπίσης ἐπὶ τοῦ καταστρώματος, ἢ δὲ διαφορά εἰς τοῦτο συνίστατο, ὅτι οἱ μὲν πλείονα καταβάλλοντες ἐδικαιοῦντο νὰ παρακαθίσασιν εἰς τὸ μεγαλοπρεπὲς γεῦμα τὸ παρασκευαζόμενον ἐν ταῖς κολύβου τοῦ πλοίου, οἱ δὲ λοιποὶ ἔμενον εἰς τὸ κατάστρωμα νὰ θαυμάζωσι τὴν φύσιν, ὑπ' αἰσθημάτων τρεφόμενοι. Περιττὸν νὰ σοὶ εἰπῶ μεταξὺ τίνων ἦμην γνωρίζεις τὴν καλλιισθησίαν μου. Ἀλλως τε ἐν Βόρμς μοι εἶχον ἐπιτραπή, δι' ὅσα ἐκεῖ ἐπλήρωσα, νὰ παραλάβω εἰς τὸν κόλπον μου τὰ περισσεύματα τοῦ ἄρτου καὶ τοῦ λοιποῦ μου προγεύματος. Ἔλεος, οὕτω δὲν φρονεῖς; καλὸν γεῦμα εὑρίσκει τις πανταχοῦ καὶ πάντοτε (ἐταν ἐχὼ χρῆματά), τὴν θέαν ὁμοιωμένου Ῥήνου δὲν εὑρίσκει.

Εἶναι δὲ ὁ Ῥήνος . . . Ναι; Περιμένεις περιγραφῆν; Ἴδε Βέδεκερ, σελίδα . . . δὲν ἤξεύρω ποῖαν. Ῥχει, ἤξεύσεις, τέσσαρας δραχμάς καὶ δὲν τὸν ἠγόρασα. Ἀλλὰ δὲν ἠθέλον τοῦτο νὰ εἰπῶ. Ὁ Ῥήνος εἶναι ἢ ἐπὶ γῆς ῥευστὴ τῶν εὐδαιμόνων ὁδός. Διὰ νὰ μ' ἐνοήσης, ἐλθὲ καὶ ἰδέ τον. Ἀξίζει τὸν κόπον. Ἀλλ' ὅχι, σὲ συμβουλεύω μᾶλλον μὴ ἐργεσαι πρὶν ἀνατεῖλῃ καὶ διὰ σὲ ἢ σελήνη τοῦ μέλιτος, μὴ σοὶ συμβῇ, ἐπεὶ ἐκινδύνευσε νὰ συμβῇ εἰς ἐμέ. Ὑπελόγησα ἀνωτέρω εἰς δώδεκα δωδεκάδας, νομίζω, τοὺς συνεπιβάτας μου. Ἐξ αὐτῶν φαντάσθητι ὅτι αἱ ἐξ δωδεκάδες ἦσαν νέοι νεόνυμφοι, καὶ αἱ ἄλλαι ἐξ αἱ νέμφαι αὐτῶν. Ὡς δ' ἔμαθον ἐρευνησας, τοῦτο ἐτησίως συμβαίνει, ὅτι κατὰ ταύτην τὴν ὥραν τοῦ χρόνου, τὴν τερπνοτέραν διὰ τὴν ποταμοπλασίαν, ὁλόκληρα πληρώματα νέων ζευγῶν διαπλέουσι τὸν Ῥήνον, καταρχόμενα ἀπ' αὐτοῦ τῆς τοῦ βίου ὁδοῦ ποταμίας.

Καὶ κατ' ἀρχάς μὲν τοῦτο μοὶ ἐφάνη οὐχὶ δυσάρεστον, διότι αἱ ἑβδομήκοντα δύο εἶναι τοῦ ἕμεναίου νεοσύλλεκτοι ἦσαν ὅλοι κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἤττον εὐεεῖτες, αἱ μὲν ἔχουσαι τὴν ὠραιότητα τοῦ διαβόλου, καὶ ἠξεύρεις ὅτι πολὺ ἀκρίβης, ὅταν θέλῃ, κατορθοῖ ὁ πειρασμὸς ν' ἀμφισβητῇ νικηφόρος τὸ μῆλον, αἱ δὲ εἶχον κόμας ἀντανακλώσας πάσας τοῦ χρυσοῦ τὰς ἀποχρώσεις, ἄλλαι χεῖλη ῥόδινα ἢ κοράλλινα, ἄλλαι ὀφθαλμοὺς ἀμιλλωμένους πρὸς τὸ χρώμα τοῦ οὐρανοῦ. Πλὴν τί τὸ ὄφελος; Τῶν ὀφθαλμῶν πάντων τούτων τὰ βλεπέματα ἐστρέφοντο

μόνον—πρὸς τὰς καλλονὰς τοῦ Ῥήνου, θὰ εἰπῆς.—Βεβαίως, καὶ τοῦτο, δὲν λέγω· ἀλλὰ πρὸ πάντων καὶ κυρίως ἐστρέφοντο πρὸς τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν νεμφίων, καὶ πάντα τὰ χεῖλη ἐκεῖνα ἠνοίγοντο μόνον εἰς φιθυρισμοὺς, ἐξ ὧν ἐγὼ οὐδὲν ἤκουον, οὐδὲ συμφέρον εἶχον ν' ἀκούσω. Ὡστε ἔμενον μεμονωμένοι ἐν μέσῳ τοῦ εὐδαιμόνου ὁμίλου ἐκεῖνοι, καὶ ἀφωνοὶ ὡς οἱ ἰχθύες τοῦ Ῥήνου. Ἄν δ' ὀφθαλμοὺς ἐκ τῶν κωνῶν ἐκεῖνιων, μεταστρεφόμενος ἀπὸ πυροστοφεοῦς λόφου εἰς γλοερὸν ἀκρωτήριον, συνέπιπτε ν' ἀπαντήσῃ τὸν ἐδικόν μου, καὶ νὰ ἐμμεῖνῃ ἐπὶ μίαν στιγμὴν διὰ τὸ ξηνοφανὲς τῆς ἐμῆς ὄψεως, ἢ ἂν δύο χεῖλη ἐκ τῶν ῥοδοχρῶν διςτέλλοντο εἰς ἀτελὲς μειδίαιμα διὰ τὴν γλοερὸν βαρβαρισμὸν ἐν ἀπέθεινον πρὸς τὸν ὑπάρχον, ἀμέσως ἔβλεπον ἀγριαῖνον καὶ ἀνησυχῶς τοξευόμενον τοῦ ὑπόπτου συζύγου τὸ βλέμμα. διότι φαίνεται ὅτι ἡ θύελλα τῆς ζηλοτυπίας πνεῖ πρὸ πάντων σφοδρὰ κατὰ τὰ πρῶτα τέταρτα τῆς σελήνης τοῦ μέλιτος, πρὶν ἢ συζυγιῇ πίστις διέλθῃ διὰ τῶν δοκιμασιῶν τῶν τοῦ βίου περιπετειῶν.

Βαρυνθεὶς τέλος νὰ βλιῶμαι ἐμαυτὸν τὸ ἀντικείμενον ἢ παγετώδους ἀδιαφορίας ἐν τῇ πυρῶδει ἀτμοσφαιρᾷ ἐκεῖνη, ἢ ἀδικιατῶν ὑπονοῦμαι, καὶ ν' ἀκούω ἑβδομηκονταδύω ζεύγη περιστερῶν μονοτόνως λαρυζόμενα περίξ μου, ἀπεστράφη ἀπ' αὐτῶν, ἐστῆριξα τὸν ἀγκῶνά μου εἰς τὸ χεῖλος τοῦ πλοίου καὶ τὴν κεφαλὴν εἰς τὴν χεῖρά μου, καὶ διὰ τῆς ἄλλης λαβῶν ἐκ τοῦ κόλπου μου τὸν Στρέβωνα ὅστις μὲ συνᾶδευεν, ἐθυθίσθη εἰς αὐτοῦ τὴν ἀνάγνωσιν, ζήτην νὰ ἰδῶ εἴ τι λέγει περὶ Γερμανίας.

Ἀλλὰ μεταξὺ ἀναγνώσκων παρετήρησα ὅτι νέος τις, ἐκ τοῦ πληρώματος τῶν νεμφίων βεβαίως καὶ οὔτος, ἀλλὰ δι' ἂν ἴσως ἢ σελήνη τοῦ μέλιτος ἦτο περὶ τὴν ὕσιν τῆς, ἀσποπῶν τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀπὸ τῶν συνήθων πολιτικῶν των ἀστέρων, τοὺς ἑστρεψὺς συνεχῶς καὶ λαθραῖα πρὸς τὸ βιβλίον μου, καὶ μετὰ ταῦτα μὲ ἠτένιζε μετὰ τινος ἐνδιαφέροντος, ὡς μοὶ ἐφαίνετο. Ὁ πρῶτος ἄνθρωπος ὅστις θὰ ἠσθάνετο τι ἐνδιαφέρον πρὸς ἐμὲ εἰς τὸ βιβλίον ἐγώτισμοῦ πορθμῶν ἐκεῖνο τοῦ ἐρωτος! Ἔλεος δὲ, τὸ μᾶλλον ἀνέλπιστον, καὶ μοὶ ἀπέτεινε τὸν λόγον μετὰ φωνῆς ἠπίας, ἐρωτήσας με ἂν εἶμαι φιλόλογος (ἢ φιλόλογος);

— Δὲν ἔχω τὴν τιμὴν ταύτην, τῷ ἀπῆντησα μειδιῶν.

— Ἀλλ' ἀναγινώσκετε Ἑλληνικὰ!

— Διὰ λόγον ἀπλοῦστερον, εἶπον· διότι εἶμαι Ἑλλῆν.

— Ἑλλῆν, ἀνέκραξεν ὡς ἐνούσιων. Ἑλλῆν! —Καὶ μοὶ ἔδωκε τὴν χεῖρα.—Βέβη, προσέθηκέν· ὁ κύριος εἶναι Ἑλλῆν!

Τότε ἤγειρε πρὸς ἐμὲ ἢ Βέβη τοὺς ὀφθαλμοὺς, —τί ὀφθαλμοὺς! — καὶ μ' ἐδρεξίωθη δι' ἐ-

νὸς μειδιήματος, καταστήσαντός με διπλασίως εὐτυχῇ καὶ ὑπερήφανον ὅτι εἶμαι Ἑλλῆν. Καὶ συνδιαλέξεις ἤρχισεν, ἐξ ἧς ἐκεῖνοι μὲν ἔμαθον ὅτι ἐγὼ μὲν ὑπετραύλιζον τὰ Γερμανικά, ὅπερ ἠξήσασε ταχέως τὴν οἰκειότητα, διότι μ' ἐδίδοσκον καὶ μὲ διώρθουν, ἐγὼ δὲ, ὅτι ἡ νόμφη τῆς θυγάτηρ καθηγητοῦ, ὁ δὲ νέος σύζυγός τῆς διδάκτωρ τῆς φιλολογίας, δρέψας σχεδὸν συγγρῶνας τὸν στέφανον τῶν Μουσῶν καὶ τὸν τοῦ ἕμεναίου.

Ὁ Στρέβων μου παρέχε τὴν πλείστην ἀφορμὴν τῶν συνδιαλέξεων. Ἡ κυρία Βέβη λαβούσα καὶ φιλολογήσασα αὐτόν,

— Σοφὴ ἢ γλωσσῶν ἄσας, εἶπον, ἀλλὰ τὰ γράμματὰ τῆς πολὺ σοφίᾳ. Δὲν διορίζουσι κῆρυμνῶς γλώσσης τοῦ κόσμου. Τινῶν εὐρωπαϊκῶν γλωσσῶν ἠξεύρω ἄσρας καὶ μέσας· τῆς ἐδικῆς ἄσας οὔτε λέξιν, οὔτε θὰ ἤμην ἰκανὴ νὰ μάθω ποτέ.

— Πρόληψις, Κυρία, τῇ ἀπεκρίθη. Πρώτον περὶ σκολιῶν γραμμάτων ὑμεῖς, Γερμανίς, δὲν ἔχετε δικαίωμα νὰ ὀμιλήτε.—Καὶ τῇ εἰδείξα ὅτι τὰ πλείστα τῶν κεφαλαίων τῆς εἶναι γνωστά, ὅπερ εἶδε μετ' ἀπορίας καὶ μετὰ χαρᾶς, καὶ ἤρχισε ν' ἀποπειράται ν' ἀναγινώσκῃ.

— Βεβαίως, προσέθηκα, μὲ ἀπατάτε λέγονσα ὅτι οὔτε λέξιν τῆς γλώσσης μου ἠξεύρετε.

— Ἀλλὰ ἄσας βεβαίως . . .

— Καὶ ἐγὼ περὶ τοῦ ἐναντίου, ὅτι αἱ γνώσεις ἄσας τῆς Ἑλληνικῆς συμποσῶνται οὐχὶ εἰς ἑκατοντάδας ἀλλ' εἰς χιλιάδας λέξεων.

— Περιέργον θὰ ἦτον ἂν ἤξευρον τὴν ἑλληνικὴν ἐν ἀγνοία μου, ὡς ὁ Πουρσονιάς ὡμίλει ἐν ἀγνοία του περὶ τὸν λόγον, εἶπε γελοῦσα (ἐγγελα δὲ χαριέστατα). Σᾶς παρακαλῶ νὰ μοὶ τὸ ἀποδείξετε.

— Προθύμως. ἠξεύρετε τὴν λέξιν καλλιγραφία;

— Πῶς; εἶναι λέξις Ἑλληνικῆ;

— Καὶ ἰδοῦ, οὐ μόνον γνωρίζετε τί ἐστὶ καλλιγραφία, ἀλλὰ καὶ τί ἐστὶ γράφω, καὶ τί ἐστὶ καλλι, δηλαδὴ ὄρατα. (Τοῦτο, πέπεισμαι, πρὸ πολλοῦ τὸ ἤξευρε. Τίς γυνὴ δὲν ἔχει καθρέπτῃν εἰς τὴν οἶκον τῆς;).

Καὶ μοὶ ἐφάνη ὅτι πρὸς ταῦτα ἠρυσθίσειεν ἢ κυρία Βέβη. Ἀλλ' ἴσως ἦτο μόνον ἀποτέλεσμα τοῦ ἠλίου· διότι ἡ κατάστασις τῆς ἀτμοσφαιρᾶς ἐπὶ τοῦ Ῥήνου ἦτο πρέρεργος τὴν ἡμέραν ἐκεῖνην. Αἴφνης ἐπέηρχετο βροχὴ ραγδαία μετ' ὀμίχλης καὶ ἀπέκρυπτε τὰ πάντα πέραξ· ἄμα δ' ἐκᾶμπτουμεν ἐν ἀκρωτήριον, ῥίπτις ἀνέμου διεσκόρπιζε τοὺς ἀτμούς, καὶ ὁ ἠλιος ἐρυθρὸς διεγέλα ἐπὶ τῶν χαριεστάτων τοποθεσιῶν, αἵτινες ἀνεφαίνοντο ὡς θεατρικαὶ σκηνογραφίαι, ἐφ' ὧν αἰρεται ἢ ἀυλαία, ὡς ὠραίας πρόσωπον ἀφ' οὗ ὁ ζέφυρος μακρύνει τὸ κάλυμμα. Ἀλλ' ἐγὼ, εἰς μόνον τὴν συνηγεῖαν ὑπὲρ τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσας ἄφορον,

— Έχουμε λοιπόν τρεις, τῆ εἶπον. Τώρα, δὲν θὰ μοι εἰπῆτε βεβαίως ὅτι δὲν ἤξεύρετε τί ἐστὶ φιλολόγος (καὶ λέγων, ἀπέβλεπον πρὸς τὸν σύζυγόν της). Ἴδού λοιπόν ἤξεύρετε τί ἐστὶ λόγος, καὶ τί ἐστὶ φιλό (καὶ πόσον ἤξευε νὰ τὸ ἤξεύρῃ!). Ἐν μόνον πρέπει νὰ σὰς διδάξω, ὅτι παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ἐδήλου τὴν αἴτιαν, παρ' ἤμῃν δὲ τὸ ἀποτέλεσμα. Εὐκόλον μοι εἶναι, οὕτω προχωρῶν, νὰ σὰς ἀποδείξω ὅτι ἐκ μετριοφυροσύνης μόνον ἀρνεῖσθε ὅτι ἤξεύρετε τὴν Ἑλληνικὴν.

Ἡ κυρία Βέρθα μὲ νύχαριστήσεν ὅτι τῆ ἀνεκάλυψα γνώσεις ἃς δὲν σύνοιδεν ἑαυτῆ, καὶ τῆ ἀπέδωκα ἀρετὴν, ἣν κατὰ τὴν περίστασιν αὐτὴν ἐφρόνει ὅτι δὲν ἐδικαιοῦτο ν' ἀντιποιήθῃ. Διεκόπη ἡμῶν ἡ ἀκαδημαϊκὴ ἡμῶν συνδιάλεξις ὑπὸ τοῦ κώδωνος ὅστις μὰς ἐκάλει εἰς γεῦμα.

— Ἐλπίζομεν ὅτι θὰ σὰς ἔχωμεν γείτονα εἰς τὴν τράπεζαν, μοι εἶπεν ὁ ἀγαθὸς διδάκτωρ. Ἄλλ' ἐξηγήσαο ὅτι συνέπεσε κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν νὰ μὴ ἔχω ἄρεξιν, ὅτι ὁ ἱατρός μοι διέταξε νὰ μὴ τρώγω, — δηλαδὴ ἐν τῷ μέσῳ τῆς ἡμέρας, ἐπρόσθεσα, ἰδὼν ποίαν ἔκπληξιν προὐκάλεσεν ἡ ἀνόητος πρόφασίς μου, τοὺς ἀφῆκα νὰ καταθῶσιν εἰς τὸ μέγα ἐστιατόριον, καὶ ἔμεινα εἰς τὸ κατάστημα, βόσκων ἀπληστῶς τοὺς ὀφθαλμούς εἰς τὰς δύο εἴχλας καὶ τ' ἀμίμητα κάλλη αὐτῶν. Ὡς ἐν πανοράματι παρήχογοντο ἐμπρός μου ὁ εὐθυτενὴς βράχος, ὁ καθέτιχος αἰρόμενος εἰς μέγα ὕψος ἀπὸ τοῦ πυθμένος τοῦ ποταμοῦ καὶ φέρων στέφανον ἑρειπίων, διατροπώμενος δ' εἰς τοὺς πρόποδας ὑπὸ τῆς ὁδοῦ, ἣτις δὲν ἔχει πῶς ἄλλως νὰ τὸν παρέλθῃ. ἔπειτα ὁ μαλακῶς καμπτόμενος σιδενδρος λόφος, ὅν κοσμοῦσι φαιδραὶ ἀγροικίαι· κατόπιν ἡ βαθύσκια κοιλάς ἣν διαρρέει διαυγὲς ὕδατιον, καὶ εἰς ἣς τὰ ἄλλα περιμένεις νὰ ἰδῆς τοὺς βουκόλους τοῦ Θεοκρίτου· μετ' αὐτὴν . . . Οὐκί! Πλέπω ὅτι τὸ ὕψος μου λαμβάνει χροῖαν εἰδυλικὴν. Τότε θὰ μ' ἐπιτρέψῃς, φίλτατε, νὰ τὸ ἐπιφυλάξω διὰ τὸν προσηχὴ ποιητικὸν διαγωνισμόν, διότι σὲ βλέπω ἤδη περιλεγόμενον, καὶ ἐτοιμαζόμενον νὰ ποιήσῃς ἤξεύρομεν τίνα χρῆσιν αὐτοῦ. Διὰ τοῦτο . . . ἀν συνέχῃ εἰς τὸ προσεχές, ὡς ἤθελες εἰπεῖν ἀν σοὶ παρήχον καὶ τὴν ἐλαχίστην ἀφορμὴν εἰς τὰς δημοσιευτικὰς σου ὁρέξεις.

Ἐν Περολίω, τῆ 20 Σεπτεμβρίου 1879

Ἡ ΜΑΓΔΑΛΙΝΗ

[Μυθιστορία Ἰουλίου Σανδώ, βραβευθεῖσα παρὰ τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας].
Συγγραφεὶς 1871 σελ. 311.

Ἠ'

Τὴν ἐπαύριον ὁ Μαυρίκιος, μετ' ὀλίγων ὥρων πυρετώδη ὕπνον, ἠγέρθη ἀίσχυνόμενος ἐπὶ τῆ ἰδίᾳ ἀδυναμίᾳ καὶ ἀγανακτικῶν κατὰ τῆς Μαγδαληνῆς. Τί ἐμελεν αὐτῷ ἐπὶ τέλους ἡ τύχη

τῆς ἐξαδέλφου του; Τί ὄφειλεν ἐν συνειδήσει εἰς τὴν κόρην; Τίμι δικαιοῦματι ἐπεβάλλετο αὐτῷ; ἔπαιεν ἀρὰ γε αὐτὸς διότι ἀπώλεσε τὴν δίκην της; Πῶς δὲ; ἐπειδὴ ἡ θεία του, ἣν οὐδὲ κἀν ἐγνώριζεν, ἐφαντάσθη ν' ἀποθάνῃ καὶ νὰ πέμψῃ εἰς Γαλλίαν τὴν θυγατέρα της, ἐπειδὴ μικρὰ Γερμανίς, ἣς μόλις ὑπάπτειε τὴν ὑπαρξίν, ἔκρουσεν ἐσπέραν τινὰ τὴν Θύραν τοῦ Βαλτραβέρ, ἦτο ἀρὰ γε ἠναγκασμένος ν' ἀναλάβῃ τὰς ὑποχρεώσεις τοῦ κηδεμόνος, καὶ ἦν στιγμὴν ἐμελέτα νὰ καταφύγῃ εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ Θανάτου! Πότε οἱ ἐξαδελφοὶ ἔχουσιν ἐντολήν νὰ συνοδεύωσι διὰ τοῦ βίου τὰς ἐξαδέλφους των; Ἄλλως τε καὶ ἡ Μαγδαληνὴ δὲν ἦτο πλέον παιδίον, ἦτο εἰκοσιδύο ἢ εἰκοσιτριῶν ἐτῶν, εἰς δὲ τὴν ἡλικίαν αὐτῆν αἱ ὀρφανὰ παύουσι κινεῖσθαι τὸ ἐνδιαφέρον, αὐτὴ δὲ βεβαίως ἐποίησε κατὰ χροῖαν τοῦ πλεονεκτημάτου τοῦ μὴ ἔχειν οἰκογένειαν. Τί δὲ ἠδύνατο ὑπὲρ αὐτῆς; Χρήματα δὲν εἶχε, οὐδ' αὐτὰ τῆς κατοικίας του τὰ ἐπιπλα τῷ ἀνῆκον ἤδη, καθὼ ἐκπροσωποῦντα τὰ ὀφειλόμενα ἐνοίκια. Εἶχεν ἀποφασίσει καὶ ἤθελε ν' αὐτοκτονήσῃ, πᾶσα δὲ ἄλλη ἀπόφασις, ἐν αἱς εὗρισκετο περιπτώσεσιν, ἤθελε φέρει αὐτὸν εἰς αἴραν ἀμηχανίαν. Νὰ ἐργασθῆ! Εὐκόλον εἶπεν! Ἄλλ' ἀφοῦ τις ἀπαξ ριζοβολήσῃ ἐν τῇ διαφθορᾷ καὶ τῇ ἀργίᾳ, δὲν μεταφτυτεύεται οὐδ' ἐγκλιματίζεται εὐκόλως ἐν ταῖς χώραις τῆς τάξεως καὶ τῆς ἐργασίας. Τέλος, ὁ Μαυρίκιος ἐγνώριζε καὶ ἐξετίμα ἑαυτὸν μετ' αὐστηρᾶς ἀμεροληψίας, οὔτε τὴν ἐγκράτειαν δὲ τοῦ Σκηπίωνος ἀντεποιεῖτο οὔτε τοῦ Ἰωσήφ τὴν ἀρετὴν· καίτοι δὲ ἡ ἐξαδέλφη του δὲν τῷ ἐφαίνετο εὐειδῆς οὐδὲ ποθητὴ, καίτοι ἡ γλυκεῖα αὐτῆς μορφὴ οὐδέποτε συνεκίνησε τὰς διεσθαρμένους αἰσθησεις του, ἐγνώριζεν ἑαυτὸν, εἶχε βελιδοσκοπήσει κατὰ καρδίαν του καὶ ἐγίνωσκεν ὅποσον εἶχον καταθέσει ἐν αὐτῇ βόβορον τὰ παρελθόντα ὀκτώ ἐτη. Ἀπροσδόκητός τις σύγκρουσις ἠδύνατο νὰ συνταράξῃ καὶ νὰ φέρῃ αὐτὸν εἰς φῶς.

Τοιαῦτα ἐσκέπτετο μετ' ἀγανακτικῆς καὶ ταραχῆς μεγίστης, ἔτοιμος ὦν νὰ παραβῇ τὰ μετὰ τοσαύτης ἀπερικοκῆσίας τὴν προτεταίαν συμφωνηθέντα, ὅτε εἶδε τὴν ἐξαδέλφιν του εἰσερχομένην μετὰ τῆς Ὀρσολάς. Ἡ Μαγδαληνὴ ἦτο ἀπλούςτατα ἐνδεδυμένη, ὁ δὲ Μαυρίκιος συνειθίσασ εἰς τὰς πολυτελεῖς γυναικείας στολάς, εὗρεν ὅτι ἡ ἐξαδέλφη του ὠμοιάζει ἐργατίδα. Σπάνιον εἶναι ὁ ἀπώλεσας τὸ αἰσθημα τῆς ἀρετῆς νὰ μὴ συναπολέσῃ καὶ τὸ τοῦ ἀληθοῦς καλοῦ, καθὼτι τὰ δύο ταῦτα αἰσθηματὰ εἶναι στενῶς συνδεδεμένα. Ἡ Ὀρσολα ἔφερε τὴν ἐνδυμασίαν τοῦ τόπου της, εἶχε δ' ἐνδύθῃ ἄσπον οἶόν τε λαμπρότερον, ὅπως εὐχαριστήσῃ τὸν Μαυρίκιον, ὅστις βλέπων αὐτὴν οὕτω περιέργως κεκαλλωπισμένην, ἔμεινεν ἐμβρόντητος.

Πόλις εἰσελθοῦσα ἡ Μαγδαληνὴ, ὡσεὶ μαντεύουσα τοὺς διαταγμούς τοῦ ἐξαδέλφου της, ἐκάθησε παρ' αὐτῷ, καὶ πρὶν ἢ λάβῃ καιρὸν ν' ἀνακαλέσῃ ἦν εἶχε δώσει ὑπόσχεσιν, τῷ ἐξήγησε πῶς ἐσκέπτετο νὰ τακτοποιήσῃ τὰ τοῦ βίου των. Ἡθέλει εὗρει κατὰ πρῶτον ἐν ἡσυχίᾳ τινὶ συνοικίᾳ δύο οἰκίματα ἐν τῇ αὐτῇ οἰκίᾳ, τὸ μὲν διὰ τὸν Μαυρίκιον, τὸ δὲ δι' ἑαυτὴν καὶ τὴν Ὀρσολαν, ἠθέλει δ' ἐγκαταστή ἐν αὐτοῖς ἀπλῶς, ὡς ἤρμοζεν εἰς τὴν ταπεινὴν αὐτῶν θέσιν. Ἡ Μαγδαληνὴ εἶχε σώσει ἐκ τοῦ ναυαγίου της ἀδάμαντάς τινας, δῶρα τῆς μαρκησίας, ὧν τὸ τίμημα ἤθελεν ἐξαρκέσει εἰς τὰς δαπάνας τῆς ἀποκαταστάσεώς των καὶ εἰς τὰς πρώτας αὐτῶν ἀνάγκας, ὑπὸ στιβαρὰς δὲ χειρὸς ὀδηγομένη καὶ ὑπὸ καρδίας πιστῆς προστατευμένη, ἡ Μαγδαληνὴ ἠθέλει εὐκόλως πορισθῆναι τὰ πρὸς τὸ ζῆν. Ἐκένετα ὠραιότατα καὶ κατεσκευαστὰ διὰ τῆς βελόνης ἐκ χρυσοῦ καὶ μετάξης χειροτεχνήματα θαυμάσια κατὰ τὴν λεπτότητα καὶ τὴν κομψότητα. Ἐζώγραφει ἐπὶ ξύλου ἀνθὴ καὶ πτηνὰ ἔχοντα τὴν λαμπρότητα τῶν χρωμάτων τῶν πτηνῶν καὶ τῶν ἀνθρώπων τοῦ τροπικοῦ. Ἡδύνατο προσέτι νὰ δώσῃ μαθημὰτα ὀργανικῆς καὶ φωνητικῆς μουσικῆς. Τέλος, χάρις εἰς τὴν κυρίαν de Fresnes, ἐξεῖχεν ἐν τῇ μικρογραφίᾳ. Εἶπε δὲ ἐκ σεβασμοῦ πρὸς τὴν μνήμην τῆς μαρκησίας, εἶπε διότι ἕντως ἠδουκίμει εἰς τὸ εἶδος τοῦτο, πρὸς τὴν μικρογραφίαν ἐστρεψα πρὸ πάντων τὰς ἐλπίδας της. Ὡς βλεπεῖ ὁ ἀναγνώστης, δὲν ἐστερεῖτο ἱκανότητος, εἶχε δὲ πρὸς τοῦτοις τὸ θάμβος ἐκεῖνο τὸ πᾶν πρόσκομμα παραβλέπον, τὴν αὐθάρμητον δραστηριότητα τὴν πάντα κάπον ἀνακουφίζουσαν, τὴν φαιδρότητα τὴν παρὰ τῇ ἐργαζομένην θελήσει γελῶσαν καὶ ἄδουσαν. Εἶχε λοιπόν σχεδὸν ἀποφασισθῆ ὅτι ἡ Μαγδαληνὴ ἠθέλει ἐπιδοθῆ εἰς τὴν μικρογραφίαν, μετὰ παιδικῆς δὲ χαρᾶς ἠτοιμάζετο νὰ ζῆσιν ἐν Παρισίοις, ὡς εἶχε ζήσει ἄλλοτε ἡ μαρκησία ἐν Νυρεμβέργῃ. Τὸ τοιοῦτον εἶχεν ἀνέκαθεν ἐπιθυμήσει, δυνάμεθα δὲ νὰ βεβαιώσωμεν ὅτι κατὰ τοῦτο ἡ ἀπώλεια τῆς περιουσίας της δὲν τῇ ἀπήρσκειν ἐντελῶς. Ὁ Μαυρίκιος ἐν τοῦτοις ἠθέλει εἶναι ἐλεύθερος νὰ ζῆ κατ' ἀρέσκειαν· οὐδὲν ἄλλο εἰχῆται παρ' αὐτοῦ ἢ νὰ τὴν ὑποστηρίξῃ καὶ νὰ διευθύνῃ τὰ πρῶτα αὐτῆς βήματα ἐν τῷ κόσμῳ καὶ ἐν τῷ σταδίῳ εἰς δ εἰρήρχετο. Μετὰ παρέλευσιν δύο ἐτῶν ἠθέλει ἀνακτῆσαι τὴν ἀνεξαρτησίαν του κατὰ τὰ συμπεφωνημένα, καὶ γίνοιτο κύριος τῆς τύχης του, ἀλλὰ μέχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης ἡ Μαγδαληνὴ εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ στηρίζεται ἐπ' αὐτοῦ ὡς ἐπ' ἀδελφοῦ ὅπως δ' ἀποφύγωσι τὰς κατοούλους παρεξηγήσεις καὶ ὅπως δόσῃ περισσότερο κύρος καὶ βαρύτητα εἰς τὴν κηδεμονίαν του, ἠθέλει πράγματι παρουσιασθῆ εἰς τὸ κοινὸν ὡς ἀδελφός της. Ταῦτα πάντα ἐβέβαιον μετὰ

τοσαύτου οἴστρου, ὅστε ὁ Μαυρίκιος οὐδὲ λέξιν ἠδυνήθη ν' ἀνταίπῃ, μετὰ τοσαύτης δὲ χάριτος καὶ εὐθυμίας, ὅστε ἐκὼν ἄκων ἐμεδίει. Ἀφοῦ ὅμως ἔπαυσε λέγουσα ἡ κόρη, ἔσεισε τὴν κεφαλὴν ὡς οὐδὸλλως καταπεισθεῖς, ἀλλ' ἐκείνη ἐγειρομένη πάραυτα καὶ λαμβάνουσα αὐτὸν τοῦ βραχίονος, εἶπε·

— Ἀπὸ τῆς σήμερον, ἐξαδέλφε, δρῆται ἡ ἀδελφότης μας. Ἐνθυμοῦ ὅτι ὁ πατήρ σου μ' ἐκάλει θυγατέρα καὶ ὅτι ἤμην ἡ ἀγαπητὴ του θυγάτηρ. Ἡ ἡμέρα εἶναι λαμπρά, ὡς ὠφελήθημεν τῆς περιστάσεως ταύτης ὅπως εὗρωμεν τὰ ἀναγκαῖοινα δύο οἰκίματα. Ἔχεις τὴν ἐκλογὴν τῆς συνοικίας, βεβαίως δὲ αἰσθάνεσαι τὴν ἀνάγκην ν' ἀφήσῃς ὅσον τάχιστα τὴν κατοικίαν αὐτὴν, ἣς ἡ πολυτέλεια ὑβρίζει τὴν παρούσαν πενίαν σου. Σπεῦσον νὰ ἐξέλθῃς αὐτῆς, προσπάθησον δὲ, προσέθηκε φαιδρῶς, ν' ἀφήσῃς ἐν αὐτῇ τὴν σκυθρωπότητα καὶ τὴν βαρυσυμίαν, καὶ ὁποῖαι δὲν ἀρμόζουσιν εἰς τὴν ἡλικίαν σου καὶ οὔτε σοὶ πρέπουσι διόλου, σὲ τὸ προλέγω.

— Βέβαια, βέβαια, ἀφέντη, εἶπε τότε καὶ ἡ Ὀρσολα, πρέπει νὰ γελάς, νὰ παιζῃς, νὰ διασκεδάζῃς. Δὲν ἐγέραςες δὲ ἀκούμῃ, εἶσαι μόνον εἰκοσιεννέα ἐτῶν. Θὰ ἰδῆς τί καλὰ θὰ περάσωμεν οἱ τρεῖς μαζί καὶ πῶς θὰ σὰς νοιάξωμαι καὶ τοὺς δύο. Μὰ τὸν θεόν, δὲν ἐχάθηες ὁ κόσμος. Εἶσθε νέοι, ἔχετε ὑγείαν καὶ ἔχεις καὶ τὴν Ὀρσολαν διὰ νὰ σὲ κάμνῃ μαῦρο ψαμί καὶ πλακούτια καθὼς εἰς τὸ Βαλτραβέρ.

Ἐν τοῦτοις ὁ Μαυρίκιος ὀδηγούμενος ὑπὸ τῆς Μαγδαληνῆς, ἐφαίνετο ὡς κατὰδικος πορευόμενος εἰς τὴν ἀγγλόνην, ἐξερχόμενος δὲ τῆς Θύρας, εἶδε τὴν Ὀρσολαν, ἣτις ἠτοιμάζετο νὰ τοὺς ἀκολουθήσῃ.

— Τί καὶ σὺ μαζί μας ἐρχεσαι! ἀνέκραξεν ἀποτόμως, παρατηρῶν αὐτὴν ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν.

— Ἀν ἐρχομαι μαζί σας! ἀπήντησεν ἡ Ὀρσολα ἐκθαμβός. Καὶ πῶς, ἀφέντη, ἐνόμισες ὅτι ἔβαλα τὰ κυριακάτικὰ μου διὰ νὰ καθίσω μέσα καὶ νὰ χάψω μυίγαις!

— Καὶ δὲν ἤξεύρεις, εἶπεν ὁ Μαυρίκιος μεθ' ὑποκώφου ὀργῆς, δὲν καταλαμβάνεις ὅτι θὰ σὲ κυττάζουσι εἰς τοὺς δρόμους καὶ θὰ ἀποροῦν.

— Καὶ τί ἄλλο θέλω καὶ ἐγὼ, ἀφέντη! ἀπήντησεν ἡ Ὀρσολα γαυριῶσα. Θὰ δεῖξω εἰς τοὺς Παριζιάνους σου τί ἀξίζουσιν τὰ κορίτσια τοῦ Βαλτραβέρ. Θὰ μὲ βλέπουσι καὶ θὰ λέγουν· Νὰ ἡ ἀδελφὴ τοῦ κυρίου Μαυρικίου, καὶ μὰ τὸν Θεὸν νομίζω ὅτι τιμὴ σου θὰ ἴηαι.

Ἀποφασίσας νὰ πῆναι τὸ ποτήριον μέχρι τοῦ πυθμένος, ὁ Μαυρίκιος οὐδὲν ἀπήντησε, μετ' ὀλίγας δὲ στιγμᾶς ἐβάδιζον καὶ οἱ τρεῖς διὰ τῶν ὁδῶν, ἡ μὲν Μαγδαληνὴ στηριζομένη ἐπὶ τοῦ βραχίονος τοῦ ἐξαδέλφου της, ἡ δὲ Ὀρσολα ἔχουσα φαιδρὰν τὴν ἄψιν καὶ τὴ σέθηος προτετα-

μένον, και διασγίζουσα οὕτω τὸ πλῆθος ὡς πλησίαιος ναῦς. Ἦτο μίᾳ τῶν λαμπρῶν ἐκεῖ-
νων ἡμερῶν, καθ' ἃς ἡ πόλις τῶν Παρισίων ἀ-
νοίγει τὰ χρυσὰ αὐτῆς κλωβία και ἀπολύει τὰ
μᾶλλον ὑφαίστερα αὐτῆς πτηνά, πλῆθος δὲ ἔλη
κομψῶν νέων και γυναικῶν κεκαλλωπισμένων
συνῶνται ἐν ταῖς ἀγυαῖς τῆς μεγαλοπόλεως.
Πρὸς μεγίστην λύπην τῆς Ὁρσολας, ἣς ἡ ἐπιτι-
χρία και ὁ θραμβος ἦσαν πλήρεις, ὁ Μαυρίκιος
ἔσπευσε ν' ἀπομακρυνθῆ τῶν μερῶν ἐκεῖνων, ἐνθα
εἶχε τοσαύτεις ἐπιδείξει τὴν ἀκόλαστον αὐτοῦ
πολυτέλειαν, καθότι πλὴν τῆς ἐνδυμασίας τῆς,
δι' ἣς ἐπέσυρε τὴν προσοχὴν τῶν διαβαίνοντων,
ἡ Ὁρσολα, νομίζουσα ὅτι ὁ κύριός τῆς ἦτο γνω-
στός ἐν Παρισίοις ὅσον και ἐν τῷ χωρίῳ των, τῷ
ἀπέτεινε ἐντοτε μεγαλοφῶνως ἐρώτησιν τινα
ἀλλόλοστον, ὅπως ἴδῃ ὁ κόσμος ὅτι ἀνῆκεν εἰς
τὴν συνοδίαν του, ἄλλοτε δὲ ὅτε τὸ πλῆθος ἦτο
ποικνὸν, ἐλάμβανε τὰ ἄκρα τοῦ ἐπευδύτου του
ἕνα μὴ ἀποπλανηθῆ. Ἐκ διαλειμμάτων δὲ ὁ
Μαυρίκιος ἐστρέφετο και ἐξήμιπτεν ἐπ' αὐ-
τῆς βλέμμα κεραυνοδόλον, ἀλλ' ἡ ἀγαθὴ κόρη
ἀντέτεινε ἀφελῶς φιλόφρον μειδίωμα ἡ χαριεν-
τισμῶν τινα. Καὶ εἶχε μὲν σκεφθῆ ὁ Μαυρίκιος
νὰ κρύψῃ τὴν αἰσχύνην του ἐν τινι ἀμᾶξῃ, ἀλλ'
ἡ ἐξαδέλφη του τῷ παρετήρησεν ὅτι τὸ τοῦτοτον
δὲν ἥραζεν εἰς τὴν παρούσαν κατάστασιν των.
Ὁ οὐρανὸς ἦτο αἰθέριος, τὰ πεζοδρομία στεγνά,
ἡ δ' ὄρθροπροσνῆ ἔλεγεν ὅτι δὲν ζητεῖ τις αἰ-
κίαν ἐφ' ἀμᾶξῆς. Ἡ Μαγδαληνὴ προύχουσαι ἐ-
λαφρὰ ὡς πτηνόν, οὐδόλους ταρασσομένη αὐδ' ἐκ-
πλασσομένη ἐκ τοῦ περι αὐτὴν γινόμενου θερ-
θοῦ, οὐδὲ προσέχουσα εἰς τὴν κατῆφειαν τοῦ
συντρόφου τῆς, ἐν δὲ μόνον ἔχουσα κατὰ νοῦν,
τὴν διευθέτησιν τῶν τοῦ μέλλοντος αὐτῶν βίου,
και χαίρουσα ὡς νεόνυμφος, ἦτις σπεύδει ὅπως
διαρρύμιση τὰ τοῦ οἴκου τῆς.

Ἐφίλασαν οὕτω ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς ὄχθης,
πλησίον δὲ τοῦ θυσιδίου τοῦ Λούδρου, καθ' ἣν
στιγμὴν ἤρχοντο ἐπὶ τῆς προκομαίας, συνέβη
ὑ, τι ὁ Μαυρίκιος πρὸ πάντες ἄλλου ἐφοσεῖτο.
Ἐποχωρήσας ὀλίγον τῆς ὁδοῦ, ὅπως διέλθη ἀ-
μαξὰ ἀνοικτῆ προχωροῦσα ἐν τάξει, ἀνεγνωρί-
σθη ὑπὸ εὐθύμου συνοδίας ἐλαυνούσης πρὸς τὸ
δάσος, ἀποτελούσης δὲ τὸ ἄνθος τῆς κοινωνίας
ἐν ἣ εἶχε ζῆσει. Τέσσαρες ἡ πέντε μορφαί κεφα-
λαὶ ἔκλιναν ἐνώπιόν του ὡς ἐξ ἄκρου κινούμεναι
σεβασμοῦ, ἄφου δὲ ἡ ἀμαξὰ παρήλθεν ἐκπέμ-
πουσα ἀσπὴν σιγάρων και μύρων, ὁ νεανίας, ὅ-
στις εἶχε μένει ἀκίνητος, ἤκουσεν ἠχουῶντα μα-
κρὸν καγκασμῶν. Κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην
μεγίστην ἠθούθη ἐπιθυμίαν νὰ βίβη εἰς τὸν πο-
ταμόν τῆν Μαγδαληνὴν και τὴν Ὁρσολαν.

Καίτοι ἀποφασίνας νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν ὑπό-
σχασιν του, διελογίζετο ὅτι ὁ περίπατος οὗτος
ἀπεδείκνυε προφανῶς ὅτι ἡ τοιαύτη θυσία ὑπερ-
βείβαινε τὰς δυνάμεις του. Δύο ἐτῶν τοιαύτη

ζωὴ ἦτο διετής θανάτου ἀγωνία. Ἄφ' ἑτέρου β-
μας ὁ Μαυρίκιος ἀνεγνωρίζεν ὅτι, ὅπως μὴ ἀπο-
δείξῃ ἐαυτὸν τὸν ἔσχατον τῶν ἀνθρώπων, ὡ-
φελε νὰ προστατεύσῃ δύο κόρας, τὰς οὐδένα
ἄλλον προστάτην ἢ ὁδηγὸν ἐν Παρισίοις ἐχού-
σας, και κακούργημα μὲν ἴσως δὲν ἤθελε ποιή-
σει αὐτόν, τὴν ἀνανδρίαν ὅμως ἀπεστρέφετο
πρὸς μίαν π. χ. ὄρας κατειχετο ὑπὸ τῆς ἐπιθυ-
μίας τοῦ νὰ πνίξῃ τὴν Ὁρσολαν, ἀλλὰ δὲν ἤ-
δύνατο νὰ αποφασίσῃ νὰ ἐγκαταλείψῃ δύο γυναῖ-
κας, αἰ ὁποῖαι εἶχον τεθῆ ὑπὸ τὴν προστασίαν
του.

Καίτοι ὠχρὸς και ὠργισμένος, ὁ Μαυρίκιος
ἐξηκολούθει ὁμως τὴν πορείαν του. Ἄφου ἡ Μαγ-
δαληνὴ ἤθελε ν' ἀποσυρθῆ εἰς ἡσυχὸν τινα γο-
νίαν τῶν Παρισίων, ἐνόμισεν ὅτι τὰ περιχώρα
τοῦ Λουξεμβούργου ἠδύναντο νὰ τὴν εὐχαριστή-
σασαι, ὑποτιθεμένου δὲ ὅτι ἤθελε διέλθει μῆνας
τινας παρ' αὐτῆ, οὐδένα διέτρεχε κίνδυνον ν' ἀ-
πεντήσῃ γινόμενόν του τινα ἐν τῷ συνοικίᾳ αὐ-
τῆ, ἐν τῷ ἀσέλω τούτῳ τῆς ἐπιστήμης και τῆς
μελέτης. Ἄφου μάλιστα ἐζήτησαν οἰκίαν ἀμούζου-
σαν εἰς τὰς ποιητικὰς τῆς Μαγδαληνῆς διαθέ-
σεις ἄμα δὲ και εἰς τὴν μετριόφροναν αὐτῆς φι-
λοδοξίαν, ἐδείπνησαν λιτῶς παρὰ τὸ Ἀστερο-
σκοπεῖον, τοῦ ὅπερ δὲν συνετέλεσεν εἰς τὸ νὰ
φαιδρύνῃ τὸν Μαυρίκιον, ὃν ἡ ἐπανειλημμένη ἀ-
νάσασις πέντε ὁρῶν εἶχε προδιαθέσει εἰς τρά-
πεζαν πλουσιωτέραν. Ὁφείλων νὰ προσθέσω ὅτι
ἐνώπιον και αὐτῆς τῆς αυτοκτονίας εἶχε δια-
τηρήσει τὴν πρὸς τὴν πολυτέλειαν κλίσιν αὐτοῦ,
και ὅτι πρὸ πάντων ἠγάπα τὴν κομψότητα τῶν
περὶ τὴν τράπεζαν σκευῶν, καίτοι δὲ αἰσθανό-
μενος ἀνδρίαν πρὸς πάντα, ἐφρόνει ὅτι ἀνὴρ εὐ-
γενῆς, ἔστω και ἔτοιμος ἐν ν' αὐτοκτονήσει, δὲν
δύναται νὰ φάγῃ δύο διάφορα φαγητὰ μεταχει-
ριζόμενος τὴν αὐτὴν περόνην. Ἐφαγε λοιπὸν
και ἔπιεν ὀλίγιστα, ἐνῷ ἡ Ὁρσολα κατεβρό-
χυζε και ἡ Μαγδαληνὴ ἔλεγεν ὅτι οὐδέποτε
ἐγεύθη καλλιτέρετου δειπνοῦ. Κατὰ τὴν ἐπιστρο-
φήν των, ζητούντες δεξιᾶ και ἀριστερᾶ μὴπως
εὔρωσιν οἰκίαν τινα, εἰσηλύον ἐκ συμφώνου εἰς
ὁδόν, τῆς ὁποίας τὸ ἀτημέλητον κατέβηλε τὴν
Μαγδαληνὴν. Ἦτο ὁδὸς ἔρημος, τελευταῖα ἀφ'
ἐνὸς μὲν εἰς τὴν λεωφόρον τῶν Ἀπομάχων, ἀφ'
ἑτέρου δὲ εἰς τὴν ὁδὸν du Bac, ἣς ἡ κυρία Στάελ
κατέστησε τὸ βυάκιον πασιγνωστον. Χάρις εἰς
τὴν αὔξησιν τοῦ πληθυσμοῦ και εἰς τὰς προ-
δους τῆς βιομηχανίας, οὐδὲ μίᾳ γωνίᾳ θέλει
μείνει ἐν τῷ κόσμῳ μετὰ πεντακόσια ἔτη, ὅπως
χρησιμότης ὡς καταφύγιον εἰς τοὺς ποικτικαὺς
βυβασμούς, και αὐτὴ δὲ ἡ ὁδὸς οὐδὲν ἄλλο εἶναι
τὴν σήμερον ἢ διπλὴ σειρά οἰκιῶν κατὰ τὸ μᾶλ-
λον ἢ ἦττον καινῶν και ἀσχημῶν και κικῶς ἐ-
κτισμένων. Τότε ὅμως ὠμοίαζε χωρίον ἢ θαλαρόν
προάστειον μικρᾶς τινας πόλεως μεταξὺ τῶν δέν-
δρων κεκρυμμένης. Κατὰ τὸ ξαροῖ πασχάλακαί

αὶ φιλύραι ἐξέπεμπον ἐκεῖ τὴν εὐωδίαν των, και
αὶ ἀκακίαι διέσειον ὑπεράνω τῶν τοίχων τοὺς
εὐδασμοὺς αὐτῶν κορυμμοῦς, εἰς τὰ ἐνδότατα δὲ
τῶν κήπων, εἶθα αἱ ἀηδόνες ἐκελάδου κατὰ
τὰς θερινὰς νύκτας, ἐφαίνοντο διὰ τῶν κυκλί-
δων οἰκίας σιωπηραὶ και παιδία παίζοντα ἐπὶ
τῆς χλόης. Ἐνὶ λόγῳ, ἦτο ἡ ὁδὸς τῆς Βαβυλω-
νίας, οὕτως ἐπικληθεῖσα εἴτε ἐνεκα τῶν κήπων
αὐτῆς, εἴτε διότι κατέλυσε ποτε ἐν αὐτῇ ὁ ἐ-
πίσκοπος Βαβυλωνίας. Ἡ Ὁρσολα ἐνόμισεν ὅτι
ἐπανήρχετο εἰς Βαλτραβέρ και ἠρώτησε ποῦ ἔρ-
ρεεν ἡ Βιέννη. Ἡ Μαγδαληνὴ ἀνέκραξεν ὅτι ἐ-
θεώρει εὐτύχημα νὰ κατοικήσῃ χωρίον ἐν μέ-
σοις Παρισίοις· ἐπειδὴ δὲ ὁ Μαυρίκιος ἠδιαφέ-
ρει, ἡ ἐπιθυμία τῆς νέας ἐξεπληρώθη. Ἐν τινι
τῶν ἐκεῖ οἰκιῶν εὔρον δύο οἰκήματα κεχωρι-
σμένα, τὸ μὲν ἔχον δύο δωμάτια διὰ τὸν Μαυ-
ρίκιον, τὸ δὲ τρία διὰ τὴν Μαγδαληνὴν και τὴν
Ὁρσολαν, και ἦσαν μὲν ἀμφοτέρα ὑπὸ τὴν σέ-
γαν, ἀλλ' ἐβλεπον πρὸς ἐκτάσεις συσκίους, κατ'
ἐμὴν δὲ γνώμην και κατὰ τὴν γνώμην τῆς
Μαγδαληνῆς, ἡ θέα ἐνὸς δένδρου εἶναι προτι-
μότερα τῆς τοῦ περιτύλου τοῦ Λούδρου.

Οὕτως ἐλήξεν ἡ ἡμέρα ἐκείνη, καθ' ἣν εἶδεν
ὁ Μαυρίκιος ὅποια περιέμενον αὐτὸν ἠδοναί. Ἡ
ἐπαύριον και αἱ ἀκόλουθοι ἡμέραι ὑπῆρξαν ἐτι
μᾶλλον ἐπιπονοὶ· τὸ πᾶν δὲν εἶναι νὰ εὐρεθῆ ὁ
θάμνος, ἐφ' οὗ θὰ γείνη ἡ φυλαξά, πρέπει νὰ με-
τενευχθῇ και τὸ ὄλικόν δι' οὗ θὰ κτισθῇ. Ἄκο-
λουσοῦμενος πάντοτε ὑπὸ τῆς Ὁρσολας, ὁ Μαυ-
ρίκιος ἠναγκάσθη νὰ συνοδεύσῃ τὴν Μαγδαλη-
νὴν εἰς τὰ ἐμπορικὰ, νὰ ἴδῃ δὲ και νὰ ἐξετάσῃ
τὰ πάντα, ἀκούων και τὰς περι τῶν τιμῶν συ-
ζητήσεις, ὁ οὐδέποτε οὐδεμίαν τιμὴν συζητή-
σας, μέχρι τούδε δὲ πάντοτε φιλοτιμηθείς νὰ
πληρώσῃ τὰ πάντα ὑπὲρ ἄξιαν. Καίτοι ἔχουσα
εἰς ἀνώτατον βαθμὸν τὸ αἰσθημα τῆς πραγμα-
τικότητας και κεκτημένη σύνεσιν ἴσθη τῇ χάρι-
τι, ἡ Μαγδαληνὴ ἐποιεῖτο τὰς ἀγοράς τῆς μετ'
ἀφελείας, ἀπεδείκνυε δὲ χαρὰν παιδικὴν, ὀλί-
γον περι ἀριθμῶν φροντίζουσα, ἀλλ' ἡ Ὁρσολα
νομίζουσα ὅτι οἱ ἐμποροὶ προσεπάθουν νὰ τὴν ἀ-
πατήσωσι καθὼ χωρικήν, παρενέβαλλον ἀνά-
πᾶσαν στιγμὴν ἀτελεύτητα προσκόμματα, ὑ-
περαπίζουσα τὰ συμφέροντα τῶν κυρίων τῆς
μετὰ γλίσχρου δριμύτητος ἀξίας Ἰβραίου. Ἄ-
θυρόστομος ὡς ἡ ὑπέρβουρα τοῦ Μαλιέρου, ἐφι-
λονεῖται μετὰ τῶν ὑπαλλήλων, ἀποκαλοῦσα αὐ-
τοὺς κλέπτας και ἀπαταθῶνας, ὥστε πλειστάκις
παρεκλήθη νὰ ἐξέλθῃ τοῦ καταστήματος. Ὁ
Μαυρίκιος ἐνόμιζεν ὅτι θὰ παραφρονήσῃ, ἔστειλλε
δὲ τὴν Ὁρσολαν εἰς τὸν διάβολον, ἀλλ' ἐκείνη
οὐδαμῶς ἐπτοεῖτο, ἀπειλῶν δὲ μόνον αὐτὴν ὅτι
θὰ τὴν ἀποπέμφῃ εἰς τὴν πατρίδα τῆς, κατέρ-
θωσε νὰ τὴν καθουσχάσῃ.

Τέλος μετὰ παρέλευσιν τριῶν τὸ πολὺ ἐβδομά-
δων, οἱ τρεῖς σύντροφοὶ ἐλαβον κατοχὴν τοῦ μικροῦ

αὐτῶν βασιλείου. Λαμπράν τινα προίαν, ἀμαξὰ
συρομένη ὑπὸ δύο κατεσκευασμένων ἵππων, ἔστη
παταγωγῶς εἰς τὴν θύραν τοῦ πλουτοῦ μεγα-
ρου, ἐν ᾧ κατῆκει ὁ Μαυρίκιος. Ἡ Μαγδαληνὴ
και ἡ Ὁρσολα κατέβησαν αὐτῆς.

— Ἐλθέ, Μαυρίκιε, ἐλθέ ἀδελφὲ μου, εἶπεν ἡ
Μαγδαληνὴ εἰσερχομένη εἰς τὸ δωμάτιον τοῦ
ἐξαδέλφου τῆς ζωρᾶ και ἐλαφρὰ ὡς δορκὰς παί-
ζουσα ἐν τῷ δάσει.— Ἡ ἐπίσημος ἡμέρα ἦλθεν.
Ἄποκαιρέτισον τὰ ἐπιπλοα ταῦτα, τὰ παραπε-
τάσματα, τοὺς τάπητας, τὰ χρυσώματα. Δὲν θὰ
εὐρῆς τοιαῦτα ἐν τῇ νέᾳ σου κατοικίᾳ, ἀλλὰ
και ἡ πενία ἔχει τὴν πολυτέλειάν τῆς, ἡ δ' εὐ-
δαιμονία δὲν ἔχει ἀνάγκην λαμπροστολιστῶν
μεγάρων.

— Ὁ καυμένος! ἀνέκραξε μετ' ἀμυθῆτου
τρυφερότητος ἡ Ὁρσολα, ἦτις ἦτο ἐξῶ ἐαυτῆς
ἐκ τῆς χαρᾶς, ἣν ἠσθάνετο μέλλουσα νὰ ζῆσῃ ἐν
τῇ αὐτῇ και ὁ νεαρὸς κύριος τῆς οἰκίας.— Πῶς
τὸν χαδεύωμεν και θὰ τὸν ἀγαπώμεν! Ὁδὲ νο-
μίσῃ ὅτι εἶναι ἀκόμῃ εἰς τὸ Βαλτραβέρ. Καὶ
τὴν Κυριακὴν και τὰς ἑορτὰς μετ' ἢ εὐχαρίστησιν
θὰ πηγαινόμεν και οἱ τρεῖς νὰ κάμνωμεν τὸν πε-
ρίπατόν μας εἰς τὰ ὠραία περιβόλια. Νὰ σὲ εἴ-
πῳ, Κύριε Μαυρίκιε, ἔγω τέτοιαν χαρὰν, ὅπου
δὲν ἤμπορῶ νὰ βαστάξω πλέον, μὰ τὸν Θεόν,
θὰ σὲ φιλήσω.

Ταῦτα λέγουσα ἡ ἀγαθὴ Ὁρσολα ὠρμη-
σεν ὡς πάνθηρ κατὰ τοῦ Μαυρίκιου και τὸν ἐφί-
λησεν ἐπὶ τῶν παρειῶν μᾶτην προσπαθοῦντα
ν' ἀπαλλαγῇ αὐτῆς.

Ἄλγηθες ἦτο λοιπὸν! Ἐσῆμανεν ἡ ὄρα, ἣν
ὁ Μαυρίκιος οὐδέποτε ἠλπιζε. Περιέμενε πρὸς-
κομμά τι ἀπροσδόκητον, ἐμπόδια ἀνυπερέβλη-
τα, ἀλλ' ὅμως τὰ πάντα καταρθούοντο ὡς ἐκ
θαύματος. Τὴν προτεραίαν ἐτι διελογίζετο ὅτι
ἀπρόσδοκόν τι συμβῆν ἤθελεν ἐξαγαγεῖ αὐ-
τὸν ἀναγκαιῶς τῆς Ὁρσολας, εἰς ἣν εὐρίσκατο,
ἀλλ' οὐδὲν συνέβη, μόνη δὲ ἦλθεν ἡ πραγματι-
κότης μετ' ἀσφαλοῦς τοῦ ποδῆς και μετὰ σιδη-
ρᾶς χειρὸς. Νὰ ὀπισθοδρομήσῃ δὲν ἠδύνατο. Ἐξ-
ερχόμενος τῆς οἰκίας, εἰς ἣν οὐδέποτε πλέον
ἔμελλε νὰ εἰσέλθῃ, ἀποχωριζόμενος τῶν ἀντικει-
μένων, ἐν τῷ μέσῳ τῶν ὁποίων εἶχε διέλθει ἡ
θυελλώδης αὐτοῦ νεότης, ὁ Μαυρίκιος δὲν ἐξε-
φώνησε λυπηρὰ ἔλεγεία οὐδὲ ποικτικῶν χαῖρες!
Ἄλλως τε, ἐνῷ δὲν δυνάμεθα νὰ καταλίπωμεν
ἀνευ συγκινήσεως τὰ μέρη, ἐν οἷς ἐταλαιπωρή-
θημεν, ἀπεναντίας καταλείποντες ἐκεῖνα, ἐν οἷς
κακῶς ἐζήσαμεν, οὔτε λύπην αἰσθανόμεθα ἀλλ'
οὔτε συγκίνησιν. Εἶπεν εἰς τὴν Ὁρσολαν νὰ με-
ταφέρῃ εἰς τὴν ἀμαξάν τὰ διαθέσιμα αὐτοῦ
πράγματα, εἶτα δὲ ῥίψας περι ἑαυτὸν βλέμμα
ξερὸν και ζοφερόν, ἐλαβεν ὑπὸ μάλης τὸ κιβώ-
τιον τὸ περιέχον τὰ πιστόλιά του, και ἐξῆλθε
φέρων οὕτω μεθ' ἑαυτοῦ ἅπασαν τὴν περιουσίαν
του και τὴν ἐσχάτην αὐτοῦ ἐλπίδα. Κατὰ τὴν

στιγμήν ἐκείνην ἔλαμψεν ἐπὶ τοῦ μετώπου τῆς Μαγδαληνῆς ἀκτις οὐρανόσφαιρος, οἷα φωτίζει τὴν μορφὴν τῶν ἀγγέλων, ὅτε ἄγουσιν ἄδοντες πρὸς τὸν Θεὸν ψυχὴν πεπλανημένην.

Θ'
Πενήντα ἴτη ἡ κατοικία τῆς Μαγδαληνῆς καὶ τοῦ Μαυρικίου, ἀλλ' ἤθελεν ἐνούσιασαι ποιητήν τινα, καθ' ἣν ἐποχὴν οἱ ποιηταὶ κατέρχοντο εἰσέτι ἐν ταῖς ὑπερήτοις. Καίτοι δὲ τὰ πάντα ἐν αὐτῇ ἦσαν ἀπλόστατα, ἐμαρτύρουσιν ὅμως τὴν ἔμφυτον φιλοκαλίαν ἐκείνης, ἣτις εἶχε φροντίσει τὰ τῆς οἰκοσκευῆς. Τούτους τοίχους τοῦ θαλάμου τῆς Μαγδαληνῆς ἐκόσμηε χάρτης τερπνός, εἰς ᾧ ἐπινοήσαντες διὰ καρποφύλων καὶ ῥόδων καὶ ὑακίνθων συμπλεκόμενων κατὰ τὴν ὁροφὴν ἐν εἶδει σκηνῆς. Τὰ ἐπιπλά ἦσαν ἐκ ξύλου καρῆς, τὰ δὲ ἐδάτια ἐκ ψιδίου. Ἢ κλίνη σενή οὕσα καὶ μικρά, ἐκρύπτετο ἀδιδήμως ὑπὸ πολύπτυχον παρεπίθετα. Παρὰ τὸ παράθυρον ὑπῆρχε τράπεζα, ἐφ' ἣς ἔκειντο χρωστῆρες καὶ χρώματα καὶ πινακίδια ἐκ σινοκεράμου. Τὸ μάρμαρον τῆς κἀμίνου οὐδένα ἄλλον εἶχε στολισμὸν ἢ δύο πῆλινα ἀγγεῖα, δαίγματα τῆς τέχνης τοῦ Ζιεγλέρου, ἑὸς αὖ δ' ἔλλοη ὁ χειμῶν, ἡ ἑστία ἐκαλύπτετο ὑπὸ θαλερῶν βρύων. Παρὰ τὴν κλίνην, μικρὰ τράπεζα ἔφερε λυχνίαν, καὶ ἔλειπον μὲν οἱ τέκνητες, ἀλλὰ τὸ πάτωμα ἔστιλβεν ὡς κάτοπτρον. Ἐπὶ τοῦ περιώρου τοῦ κατόπτρου ἐκρέμαντο ἀφ' ἑνὸς μὲν μικρογραφίαι τινὲς τῆς μαρτυρίας, ἀς εἶχε ὑπερστυκτικῶς διατηρήσει ἡ Μαγδαληνή, ἀφ' ἑτέρου δὲ σκηνίδες τινὲς κινεῖται φέρουσαι βιβλία, ἀπεξηραμένα ἀνθη, φυτὰ καὶ μέταλλα ἐκ Βαλτραφίερ μετενεχθέντα. Τὸ παράθυρον ἐβλαπεν, ὡς εἶπον, πρὸς μέγαν κῆπον, ἐν ᾧ μέγαρον σοβαρὸν καὶ σακετιῶν ἐφαίνετο μελαγχολικῶς βρωδάζον. Τὸ δωμάτιον τοῦ Μαυρικίου ἦτο κατὰ τὸν αὐτὸν σχεδὸν τρόπον διασκευασμένον, ἀλλ' οὐδὲν ἐν αὐτῷ ἐμαρτύρει ἔξεις ἢ πρόθεσιν ἐργασίας, οὐδὲ περιείχεν ἀντικείμενόν τι ὑποδεικνύον ἐλπίδα τινὰ ἢ ἀνάμνησιν. Οἱ τοῖχοι ἦσαν γυμνοί, ἡ δὲ κλίνη, ἄμοιρος παραπέτασματων, ἐφαίνετο ψυχρὰ καὶ σκληρά.

— Τῆ ἀληθείᾳ, δὲν εἶναι λαμπρὸν τὸ δωμάτιόν σου, εἶπεν ἡ Μαγδαληνὴ ἐγκαθηδύμενη ἐν αὐτῷ τὸν Μαυρικίον, ἀλλὰ νομίζω ὅτι καὶ τὴν πενιχρότάτην κατοικίαν δυνάμεθα νὰ καλλωπίσωμεν κάλλιον παντὸς θαλαμαστόλου. Αἱ σκέψεις μας καὶ τὰ ἄνθη, ἡ χαρὰ καὶ ἡ θλίψις παρέχουσι πολυτέλειαν στολισμοῦ καὶ οἰκοσκευῆς, ἢ οἱ πλούσιοι δὲν γνωρίζουσι, καὶ ἣτις κατ' ἐμὴν γνώμην εἶναι προτιμότερα τῶν πλουσίων ὑφαισμάτων καὶ τῶν πολυτίμων ξύλων. Ἢ οἴκια ἢ βλέπουσα ἡμεῖς ἐργαζομένους καὶ ἀγαπῶντας, βρωδάζοντες καὶ ἐλπίζοντες, μᾶς φαίνεται πάντοτε μέγαρον λαμπρὸν.

Οἱ λόγοι οὗτοι ὀλίγην ἐνεποίησαν ἐντύπωσιν εἰς τὸν Μαυρικίον, ὅστις ἀφοῦ ἔμεινε μόνος, ἤρ-

ξατο περιερχόμενος τὸ δωμάτιόν του ὡς λέων ἄρτι κλεισθείς ἐντὸς κλωβῷ. Τέλος ἐξεδήλωσε τὴν ὀργὴν του στροβίον τὰς χεῖρας καὶ κτυπῶν τὴν κεφαλὴν καὶ κυλιόμενος μετ' ἀγρίων κραυγῶν ἐπὶ τῆς κλίνης του. Ἠρώτα δ' ἑαυτὸν διὰ τίνας ἀνάνδρου συγκαταβάσεως, διὰ τίνας ἀκατανόητου ἀδυναμίας, εἶχεν ἀφήσει τὰ πράγματα νὰ καταστήσωσιν εἰς τὸ σημεῖον ἐκεῖνο, ἐμῦφετο δ' ἑαυτῷ μωρὸν καὶ ἐβλασφήμει τὸ ὄνομα τῆς ἑξαδέλφης του. Ἐν τούτοις ἡ Μαγδαληνὴ κατέτασε τὰ χρώματά της καὶ τοὺς χρωστῆρας, εὐθυμὸς οὕσα ἐν τῇ νεῇ αὐτῆς θέσει ὡς ἐάν μὴ ἐγνώρισεν ἄλλην, ἐπαυρομένη δ' ἐπὶ τῇ πενίᾳ μᾶλλον ἢ ἄλλοτε ἐπὶ τῷ πλοῦτι. ὅτε εἰσῆλθον ὡς κυρία εἰς Βαλτραφίερ μετὰ τὸν θάνατον τῆς μαρτυρίας. Ἢ Ὁρσοῦλα εἰργάζετο καὶ αὐτὴ, πλύνουσα καὶ καθαρίζουσα καὶ ἄδουσα ἅμα ἑσμάτι τὸ τοῦτό της. Μετὰ μιαν ὥραν ὁ Μαυρίκιος ἐξῆλθεν. Ἢ φωνὴ τῆς Ὁρσοῦλας ἦν διὰ τοῦ διαφράγματος ἤκουεν, ἠδὲ καὶ τὴν ἀγαπάσειν αὐτοῦ. Περιεπλανήθη λοιπὸν ἐν τῇ πόλει μέχρι ἐσπέρας, οὐδ' αὐτὸς γινώσκων ποῦ ἐπορεύετο, οὐδὲ φροντίζων. Περὶ τὴν ἑνδεκάτην ἡ τύχη τὸν ἔφερε καὶ πάλιν εἰς τὴν κατοικίαν του. Ἀστραπαὶ διέσχίζον τὰ νέφη, βρονταὶ δὲ ἠκούοντο καὶ μεγάλαι σταγόνες βροχῆς ἐπιπτον ἤδη. Ὁ Μαυρίκιος, ὅστις δὲν εἶχε πρόθυμα ἄλλο καταφύγιον τοῦ κατὰ τὴν ἐδὸν Παυλίως οἰκῆματός του, ἀπεφάσισε τέλος νὰ καταφύγῃ εἰς αὐτό. Ἢ Ὁρσοῦλα τὸν περιέμενε, ἔξεπλάγη δ' ἐπὶ τῇ ἀχρότητι αὐτοῦ. Τὰ χεῖρα του ἦσαν πελιδνά, οἱ δ' ὀφθαλμοὶ του ἔλαμπον ὡς ἐκ πυρετώδους λάμψεως. Ἢ ἀγαθὴ κόρη σπουδαίαν αἰθανομένη ἀνεσυχίαν, ἠθέλησε νὰ τὸν εἰσαγάγῃ εἰς τὸ δωμάτιον τῆς Μαγδαληνῆς, ἣτις ἐσυνειθίσθη νὰ κοιμάται ἄργα, ἀλλ' αὐτὸς τὴν ἀπέκρουσε μετ' ἀθυμίας καὶ ἀπεσφόδη εἰς τὸ ἴδιον δωμάτιον. Καθήσασ δὲ παρὰ τὸ ἀνοικτὸν παράθυρον ἤκουσε μέχρι πρωῶς τὸν ἀνεμὸν βοᾶντα, προσβλέπων τὸν οὐρανὸν τὸν ἠῆτον τῆς ψυχῆς του ζοφερόν καὶ θοελλώδη. Ὅτε δὲ κατεκλίθη εἶχε πυρετὸν καὶ τὸ πρῶν παρελήσει.

Περὶ ἦλθε δὲ εἰς κίνδυνον θανάτου. Ἐνώπιον τῆς πραγματικότητος, ὁ δυστυχὴς νεανίας δὲν ἠδυνήθη ν' ἀντέξῃ εἰς τὸ βλέμμα τῆς ἀπαιτίας ἐκείνης συντρόφου, ἣν δὲ ἐνόμιζε τοσοῦτον πλησίον εὖσαν ὡς δὲ ὁ δὸν Ζουάν ὅτε ἤγγισε τὴν μαρμαρινήν χεῖρα, ὁ Μαυρίκιος ἔμεινε κεραινοπλήκτος. Ἢ βοήθειά της ἐπιστῆμαι, ἡ νεότης καὶ πρὸ παντὸς ἄλλου αἰ περιστάσεως τῆς Μαγδαληνῆς καὶ τῆς Ὁρσοῦλας φροντίδες ἐπανέφερον αὐτὸν κατ' ὀλίγον εἰς τὴν ζωὴν. Αἱ δὲ νέαι διηγωνίσθησαν πρὸς ἀλλήλας περὶ τῆς δόξης τοῦ νὰ σώσωσιν αὐτόν, νομίζω δ' ὅτι οὐδέποτε μῆτηρ ἀπέδειξε πρὸς τὸν πάσχοντα υἱόν της μεῖζονα ἀφροσύνην καὶ ἀγάπην. Αἱ νόσους

δὲν εἶναι, ὅσον νομίζεται, κακὰ, ἀλλ' ἔχουσι καὶ τὰ καλὰ των, ἔστω καὶ μόνον διδάσκουσαι ἡμᾶς νὰ ἐκτιμῶμεν τὴν ἀγάπην τῶν πεφιλημένων ὄντων. Ἐκτός τούτου ἔχουσι καὶ τοῦτο, ὅτι καταβάλλουσι τὰ φαῦλα πάθη καὶ πρᾶνουσι τὰς σκληρυνθείσας καρδίας, κάμπτουςαι ὡς κλάδον ἰτέας τὰς ἀδυναστοτέρας φύσεις. Οὕτως, ὁ τρομερὸς Μαυρίκιος, ὁ τοσοῦτον παροργισθείς ὅτε ἦτο ὑγιὴς ἀναγκαζόμενος νὰ ζῆσθαι, ἐδέχετο τώρα ὡς κεχαλινωμένος ἀμνὸς τὰς περιποιήσεις τῶν δύο γυναικῶν, πλειστάκις δ' ἠδ' ἠγαπήθη διὰ βλάψματος συμπαθοῦς τὴν παρ' αὐτῷ καθημένην Μαγδαληνήν καὶ τὴν Ὁρσοῦλαν. Ἢ μέρων τινὰ ἰδὼν ὑπερένω τῆς κεφαλῆς του κερμαμένην εἰκόνα τοῦ πατρός του, ὑπὸ τῆς μαρτυρίας ζωγραφηθείσαν ἐν ἔτος πρὸ τοῦ θανάτου τοῦ ἱππότη, τὴν ἔλαθεν ἀνά χεῖρας καὶ τὴν ἠτένισεν ἐπὶ πολλὴν ὥραν, ἐκφράζων αὐτὴ μετὰ δακρύων διὰ συγκινητικωτάτων λόγων τὴν λύπην αὐτοῦ καὶ τὴν μετάνοιαν. Ἢ ἄλλην ἡμέραν εἶδεν ἐπὶ τῆς κἀμίνου κιβώτιον, τὸ ὅποιον δὲν εἶχε παρατηρήσει προτοῦ. Ἢ ἀνάρρωσις εἶναι, ὡς γνωστὸν, κατάστασις ὁμοιάουσα παραδόξως πρὸς τὴν παιδικὴν ἡλικίαν καὶ παρουσιάζουσα τὴν αὐτὴν ἀδυναμίαν τῶν ὀργάνων, τοὺς αὐτοὺς παιδαριώδεις ἐνούσιασμούς, τὴν αὐτὴν πολυπραγμοσύνην, ἣν τὸ εὐλαχιστὸν διεγείσει ἢ διασκεδάσει. Ὁ Μαυρίκιος ἐζήτησε τὸ κιβώτιον, ἀνέωξεν αὐτὸ καὶ ἀνεγνώρισε συμμέτρως κείμενα ἐπὶ πρασίνοιο βελούδου τὰ ἐργαλεῖα, τὰ ὅποια μετὰ τοῦ πατρός του μετεχειρίζετο ἄλλοτε εἰς τὴν ξυλογραφικὴν.

— Φεῦ! εἶπεν ἡ Μαγδαληνή, οὐδὲν ἄλλο ἠδυνήθη νὰ σώσω ἐκ τῆς πατρῶας περιουσίας σου. Ἐνόμισα ὅτι δὲν θά δυσχερεστήθης βλέπων τὰ ἐργαλεῖα ταῦτα, καὶ ὅτι θὰ μ' εὐχαριστήσης ἴσως διότι δὲν τὰ ἄφησα εἰς ξένας χεῖρας.

— Ναί, ἀδελφῆ μου, εἶπεν ὁ Μαυρίκιος, (πρωτὸν ἦδη ἐκάλεε αὐτὴν ἀδελφῆν, ἡ δὲ Μαγδαληνὴ ὠχρίασε καὶ ἐταράχθη), ναὶ καλὰ ἔκαμες. Ἀνοίγων τὸ κιβώτιον τοῦτο ἐνόμισα ὅτι εἶδον ἐξεργημένον αὐτοῦ τὸ φάσμα τῶν νεανικῶν μου χρόνων.

— Ὅταν συλλογίζομαι, προσέθηκε ἡ Ὁρσοῦλα, ὅτι μὲ αὐτὰ τὰ ἐργαλεῖα ὁ κύριος ἱππότης ἔβγαξε τὸ ψυμὶ του εἰς τοὺς ἀπίστους! Ὁ κύριος ἱππότης ὅπου ἦτον τέτοιος ἀφέντης! Ποῖος θὰ τὸ πιστεύσῃ ὅτι αὐτὸς μὲ τὰ ἄσπρα του τὰ χεῖρια ἔφτιασε παιγνίδια ἅσάν πως δὲν εἶχε κάμει ἄλλην δουλειάν ὅλην του τὴν ζωὴν! Σὰν πτωχὸς ἐδοῦλευε καὶ δὲν τὸν ἔμελε διόλου. Νὰ ἀνθρώπος χωρὶς ἡμερότητα! τί ἀνθρώπος μὲ τὴν ἀληθειαν!

— Ναί, εἶπεν ἡ Μαγδαληνή, ἦτο γενναία καρδία.

— Ἄμ ἡ κυρία μαρτυρία, ἀνέκραγεν ἡ Ὁρσοῦλα, βέβαια πολλὴν ὥραν δὲν θὰ ἐπερίμενον ἐξώ-

ἀπὸ τὴν Παράδεισον. Νὰ συλλογίζομαι ἐγὼ πῶς μία τέτοια κυρία ποῦ εἶχε ἀγάπην εἰς τὸ Παλάτι, ἐξωγράφει ὅλους αὐτοὺς τοὺς Γερμανοὺς, ποῦ ἄλλο δὲν ἔξουρου παρὰ νὰ πίνουν μπύρα καὶ νὰ τρώγουν ξυρὸ λάχανο, ἐνῷ ἠμπορούσε νὰ ζῆσθαι ὅπως ἠθελε! Γυναικα ποῦ ἦταν καὶ αὐτῆ!

— Ναί, εἶπεν ἡ Μαγδαληνή, ἦτο εὐγενὴς ψυχὴ.

— Σὰν τὴν ἐδικὴν σας, ἀπεκρίθη ἡ Ὁρσοῦλα ἀπαξομένη μετὰ σεβασμοῦ τὰ ἄκρα τῶν δακτύλων τῆς Μαγδαληνῆς. Ὡς ἀνθρώπος ἀκούων μῦθον χωρὶς νὰ φροντίσῃ περὶ τῆς ἐν αὐτῷ ἀλλαγρομένης ἠθικῆς ἐννοίας, ὁ Μαυρίκιος ἤκουσε τὰ λεγόμενα καὶ δὲν ἐσκέπετο ἵτι περιείχον ἴσως συμβουλὴν τινα πρὸς αὐτόν, καθότι ἐν τῇ ἀναρρώσει τὸ πρὸ πάντων τερπνὸν εἶναι ἡ τελεία λήθη, ἡ παντελῆς ἔλλειψις πάσης περὶ τοῦ μέλλοντος φροντίδος. Μὴ δυνάμενοι εἰσέτι νὰ ἰδωμεν πέραν τῆς παρουσίας ὥρας, περιοριζόμεθα ἐντελῶς εἰς τὸ αἶσθημα τῆς αὐτοσυντηρήσεως, αἰσθανόμεθα ὅτι ζῶμεν καὶ τοῦτο μᾶς ἀρκεῖ. Δυστυχῶς ἡ τισαύτη τερπνὴ κατάστασις δὲν διαρκεῖ, κατ' ὀλίγον δ' ἀνακατῶμεν τὴν υγιείαν καὶ μετ' αὐτῆς τὸ ἀχθος τῆς ζωῆς.

Καίτοι ἐκτός κινδύνου ὦν καὶ σχεδὸν ἐντελῶς ἀναρρώσας, ὁ Μαυρίκιος ἦτο ὅμως εἰς ἄκρον ἀδύνατος, εἶτε δὲ ἐπειδὴ ἡ κατάστασις του ἐξήρχει ἐκείναι ἀδιαλείπτου φροντίδος, εἶτε ὅπως φαιδρύνουσι καὶ διασκεδάσωσιν αὐτόν, ἡ Μαγδαληνὴ καὶ ἡ Ὁρσοῦλα διεῖχον παρ' αὐτῷ τὸ πλεῖστον τοῦ χρόνου. Πρὸς τὴν ἐπιθυμίαν αὐτοῦ ὑπέκουσα ἡ Μαγδαληνὴ εἶχε μεταφέρει εἰς τὸ δωμάτιον τοῦ ἐξαδέλφου τῆς τὸ ἐργαστήριόν της, εἰργάζετο δὲ τὴν ἡμέραν ὅλην καὶ δὴ ἐνίοτε καὶ τὴν νύκτα ζωογραφούσα καὶ κεντῶσα, ἐνῷ ἡ Ὁρσοῦλα ἔπλεκεν ἢ ἔβραπτε. Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν ἡ θεὰ αὐτὴ εἶχε τρέψει τὸν Μαυρίκιον, ἀλλ' ἡ ἀρρώστια τῆς καρδίας του καὶ τοῦ νοῦ ἀνεξέσωπυρεῖτο καθ' ὅσον ἐβελτιουῖτο ἡ υγιεία του, ἠγανάκτει δὲ κρυφίως ἐπὶ τῇ στοργῇ τῶν δύο γυναικῶν, αἵτινες δὲν ἀπεμακρύνοντο πλέον τῆς κλίνης του. Ἢ συνειδήσεις τῶν καθηκόντων του καὶ τῶν ὑποχρεώσεών του τὸν ἐπέεζε πρὸς τούτους ὡς θελλώδης ἀτμόσφαιρα, μετὰ τρόμου δὲ ἠκουε τὴν ὑπόκωφον τῆς εἰμαρμένης του φωνῆν, ἣτις ἐφαίνετο αὐτῷ ὡς ἡ ἀπομακρυσμένη βοῆ πλημμυρίζουσας θαλάσσης.

Ἐσπέραν τινὰ, καθ' ἣν ἐφαίνετο βαθεῶς κοιμώμενος, ἡ Μαγδαληνὴ καὶ ἡ Ὁρσοῦλα καθήμενοι παρὰ τὴν τράπεζαν, συνωμίλουν χαμηλῇ τῇ φωνῇ, ἐργαζόμενοι ὑπὸ τὸ ἀμυδρὸν τῆς λυχνίας φῶς.

— Τὸ καῦμένο τὸ παιδί! ἔλεγεν ἡ Ὁρσοῦλα ἔλκουσα τὴν βελόνην της, δένλυπούμαι τὰ χρέματα, τὰ ὅποια μᾶς ἐκόστισε. Καὶ τὸ τελευταῖόν μου φόρεμα θὰ ἐδίδα δι' αὐτόν. Ὅπως

και αν ηναι, εξωδεύσαμεν ο,τι ελαμεν και ουτε δυο δραχμάς δεν εγρημεν εις το σπιτι.

— Βινοιά σου, Όρσολα. Έως αύριον τελείωνι χωρίς άλλο αυτήν την τειοθήκην, ή έ- ποία δεν μοι φαίνεται άσχημος. Κύτταξε πως την έσπόλισα με άνθη και με πτηνά! Έλπίζω να την πουλήσω εις το κατάστημα, όπου ηγόρα- σαν τα δύο μου άλεξιπυρα. Έκτός τούτου έτε- λείωσα δύο σακκίδια άρκετά εμποροφα, οα τα προσφέρωμεν μαζί εις τους έμπόρους· άκούω ότι τα τοιαύτα χειροτεχνήματα υπερτιμούνται εις Παρισίους. Έάν πάλιν δεν κατορθώσω τίποτε, έχω μερικά δακτυλίδια και άλλα πολύτιμα· οα τα στείλωμεν εκεί όπου έστείλαμεν και τους αδάμαντάς μου.

— Καί τα σκουλαρική μου και τον χρυσόν μου τον σταυρόν, ειπεν ή Όρσολα. Πάει καλά, κυρία, αλλά δουλεύεις όλην την νύκτα και φο- βούμαι πως οα χαλάσης τα εμποροφα σου τα μά- τια και οα χάσης και την ύγειαν σου.

— Καλά καλά, απήντησε μειδιώσα ή Μαγ- δαλνή. Είμαι δυνατή και ή εργασία ποτέ δεν βλάπτει. Η μαρκησία μ' έλεγε πολλάκις ότι ποτέ δεν ήτο τόσο καλά όσον εις Νυρεμβέργην. Εργάζετο και εκείνη νύκτα και ήμεραν, και ό- μως σε βεβαιώ ότι τα μάτια της ήσαν ώραίο- τατα ακόμη όλίγας ώρας πρό του θανάτου της. Συλλογίσου και αυτό, Όρσολα, ότι οα έχω κα- θήκων να διπλασιάσω τάς προσπαθείας μου χάριν του αγαπητού μας άσθενούς. Η ανάρωσις του οα είναι ήσως μακρά, έαν δε δεν τον κάμωμεν όλας τάς αναγκαίας περιποιήσεις, πως οα μετα- νοούμεν επείτα, και τί οα ειπή και ο Μαυρίκιος, ο όποιος χάριν ήμων απεράσισε να ζήση.

— Ναί, ανέκραξε τότε ή Όρσολα, βίπτουσα περιπαθής πρός τήν κοιμάμενον Μαυρίκιον βλέμ- μα, ναί, είναι αλήθεια ότι έδειξε μεγάλην κα- λωσύνην. Ποιός οα τό πιστεύση ότι ήθελε να τραβήξη με άπιστολιά και να σκοτωθής, και διά τό χατηρί μας δεν έσκοτώθηκε. Τί ύπερηφάνειαν πού ελεγε όταν περιπατούσαμεν μαζί του εις τους δρόμους! Και οα έδης δουλειά πού οα σοϋ κάμνη όταν γείνη καλά, και με πόσην χαράν οα δουλεύη διά μάς. Άγγελος είναι, κυρία Μαγδα- λνή, άγγελος του Θεού! Έγώ πάντοτε σάς τό έλεγα.

Ο Μαυρίκιος δεν έκοιμάτο, άλλ' ήκουε τά πάντα. Τήν έπαύριον ήγγέρθη τής κλίνης, ανεδή- χθη δ' έπί τέλους τό επιβαλλόμενον αυτό καθέ- κθη, άλλ' ήθελεν άπατηθής τις άποδίδων την αλφινιδιαν ταύτην εξέγερσιν τής οελήσεώς του εις άσθημα ευγνωμοσύνης ή άγάπης.

Ο Μαυρίκιος μετά τής ύγείας ανέκτησε την προτέραν τραχύτητα, ή δ' άφοσίωσις των δύο εύγενών πλασμάτων των ύπέρ αυτού και τον τελευταίον αυτών δόλοδν δαπανησάντων, τον ήρεθίζεν άντι να τον συγκινήση, άλλ' ο Θεός

μας έδωκε την ύπερηφάνειαν όπως εν άνάγκη αντικαταστήση την άρετήν, και κατά την περι- στασιν δε ταύτην ή ύπερηφάνεια κατώρθωσε τό θαύμα, τό όποιον άφείλε να πραγματοποιήση μόνη ή άρετή.

Ητο έτοιμος άνευ ένθουσιασμού, αλλά και άνευ δισταγμού, ως άνθρωπος γενναίος, όστις πορεύεται πρός τον τόπον τής μονομαχίας εξ ά- νάγκης μάλλον ή εκ πεποιθήσεως. Άλλά τί να επιχειρήση; Να κατασκευάση παιγνίδια και καρουκατάκτας; τοϋτο ήτο δυνατόν να γείνη εν Νυρεμβέργη, τή πατρίδι των άθυρμάτων. Να επιχειρήση την ξυλογλυπτικήν; δύσκολον τό πράγμα. Είς τους δκνηρούς ή οδος ή εις την έρ- γασίαν άγούσα φαίνεται πάντοτε πλήρης προσ- κομμάτων. Άλλως τε είχε παραμελήσει πρό πολλου την τέχνην ταύτην και πιθανώς λησμο- νήσει αυτήν. Περί διανοητικής δε εργασίας ουδέ να σκεφθής τό παράπαν ή δύνατο. Δεν λέγω ότι ήτο άνίκανος πρός τό είδος τής φιλολογίας, ήν μετέρχονται την σήμεραν μετά τσοαύτης επι- τυχίας, αλλά δυστυχώς κατά την εποχήν, περί της πρόκειται, τά γράμματα είχαν εισέτι γήη- τρόν τι, ή δε δυσχεροστέρα των τεχνών δεν είχε γείνει εισέτι τό εύκολώτατον των επιτη- δευμάτων. Όλίγα έτη βραδύτερον ο Μαυρίκιος δεν ήθελε διατάσει, ήμεεις δ' ήθέλωμεν έχρι ένα ετι μέγαν συγγραφέα. Η εν καιρῷ άφίξις είναι εν των μεγάλων του βίου μυστηρίων.

Μη γινώσκων τί ν' άποφασίση, ο Μαυρίκιος συνεβουλεύθη την εξαδέλφην του. Η δε νεανίς άπεκρίθη

— Διατί σπεύδεις; ουδέν έπίγει. Είσαι εισ- έτι άδύνατος. Άνάλαβε τάς δυνάμεις σου και τότε βλέπομεν. Άρκεί να αισθάνωμαι ότι είμαι ύπο την προστασίαν σου, δεν ζητώ άλλο τίπο- τε. Μη άνησυχής, είμαι δυνατή και έχω θάρρος, οα εργασθής με εύχαρίστως ύπέρ σοϋ, έως ου δυ- νηθής να εργασθής ου ύπέρ έμου μετά χαράς. Δεν έχω δικαίον, άδελφέ;

Ο αναγνώστης έννοει ότι οι τοιοϋτοι λόγοι δεν ήδύναντο ή να έρεθίσωσιν ετι μάλλον την ύ- περηφάνειαν του Μαυρίκιου. Ίδου δε πως ή τύχη ή μάλλον ειπείν ή Οσία Πρόνοια, ύπο την μορφήν τής Μαγδαλνής, κατώρθωσε να φέρη τον νεα- νίαν έπί τής μόνης ανοικτής αυτω έδοϋ.

1 Έστια συνέλαιο

ΕΛΙΣΑ Σ. ΣΟΥΤΟΡ.

ΕΝΤΟΜΟΦΑΓΑ ΦΥΤΑ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ

Έντομοφάγα, έντομοφάγα ή σαρκοφάγα φυτά ονομάσθησαν εύρείθημα τινα φυτά, άνήκοντα εις διαφόρους οίκογενείας του φυτικού βασιλείου, έ- πιτήθεια πρός τό συλλαμβάνειν διά των ιδιαι- ζόντων οργανωμένων φύλλων των έντομα, δια- κρατείν αυτά, φονεύειν, διαλύειν εττα, και τέ- λος καταναλίσκειν ως τροφήν. Η περιεργος αυτη ιδιότης των φυτών τούτων παρετηρήθη και ύπο

των βοτανικών του παρελθόντος αίώνος, άλλ' άπλως παρετηρήθη τό φαινόμενον και περιεγρά- φη, δεν έσπουδάσθη δε ακριβώς, ουτε εδόθη αυ- τή ή προσήκουσα σημασία και εξήγησις.

Τά έντομοφάγα φυτά, άνήκοντα πάντα εις οίκογενείας των τελειοτέρων φυτών, των φανε- ρογάμων, δεν υπερβαίνουν τα είκοσι γένη, έ- τινα και πάντα έσπουδάσθησαν κατά τό μάλλον ή ήπτον ακριβώς. Μεταξύ των άσχοληθέντων δε εις την σπουδήν αυτών επιστημόνων την πρώ- την θέσιν κατέχει ο διάσημος Δάρβιν, ο μετά τής ιδιαιζούσης αυτω διορατικότητος και επι- μονής δεκαπενταετίαν έπί του περιέργου του- του φαινομένου άσχοληθείς.

Πριν ή αναφέρωμεν περι τής εν άφθονία ύπάρ- ζεως τοιοϋτου τινός έντομοφάγου φυτου και παρ' ήμιν εν Έλλάδι, καθά άννεοίνωσεν εν τῷ γερμανικῷ περιοδικῷ «Κόσμου» ο παρ' ήμιν βο- τανικός κ. Χελδράιχ, θέλωμεν προσπαθήσει να δώσωμεν εξήγησις τινάς έπί του φυσιολογικού τούτου φαινομένου, κατά τάς παρατηρήσεις, άς εδημοσίευσεν ο Δάρβιν εν ιδίῳ συγγράμματι «Περί των έντομοφάγων φυτών».Πρός τοϋτο άς λάβωμεν εν των φυτών τούτων, την Αρο- σεράν.

Το καλλιώνυμον ταϋτο φυτόν (ιδίως δε ή *Drosera intermedia*) εινε τα μάλιστα διαδεδο- μένον εις τάς πλείστας χώρας τής γής, φύεται δε έπί των έλωδων χωρίων άγεληδόν. Εινε φυ- τόν σμικρότατον, δεν έχει πρό τής άνυθείσεως κορμόν, τά δε φύλλα του εινε σμικρά, σπαθα- ειδη, δικτεταγμένα άστεροειδώς πλησίον τής ρι- ζης. Εκ του μέσου των φύλλων περι τό μέσον του ήθρους αναπτύσσεται μίσχος τις λεπτοφυής, παράγων περι τά 4—8 λευκά άνθη. Τό ιδιαιζον δε παρά τῷ φυταρίῳ τούτῳ εινε τά φύλλα.

Ταϋτα έχουσι χρώμα ορφουρόχρον, ένεκα δι- αφάρων έπ' αυτών οϋτως έχρωσμένων τριχών και αδένων, επικαλυπτόντων πυκνάς την επι- φάνειαν αυτών. Οι αδένες δε οϋτοι επικαθήμε- νοι έπί του άκρου λεπτοτάτων τριχών ομοιά- ζουσι προς καρφίδια σμικροτάτας έμπεπηγμέ- νας άφθόνως έπί τής επιφανείας των φύλλων. Αί κεφαλαί των καρφίδων τούτων, ήτοι οι αδέ- νες, εκκρίνουσιν υγρόν τι έξωδες την υφήν, λάμ- πον εν τῷ φωτί του ήλίου, οπερ αναλυθέν χη- μικῶς κατεδείχθη ως συνιστάμενον εξ όξέας τι- νός και εξ έτέρου τινός υγρού αναλόγου τῷ πε- ψίνῃ του ανθρώπινου στομάχου. Πλήν τής εκ- κρίσεως του υγρού τούτου έχουσιν οι αδένες και την ιδιότητα να απορροφῶσι διαλελυμένας ά- ζωπούους ουσίας.

Έάν θιζώμεν τους αδένες τούτους διά σώμα- τός τινος παρατηρούμεν κινήσιν τινα και αίσθη- τικήτητα αυτών. Έν πρώτοις αλλοιοϋται τό χρώμα του εν αυτοίς περιεχομένου υπερύθρου υγρού, κατά δεϋτερον δε λόγον κάμπτονται οι

στελλεοί των τριχών των περι τό χείλος πρός τό μέσον του φύλλου.

Περιμεινόμεν νυν να καθίση έπί του φύλλου έντομόν τι οίονδῆποτε· διότι τα έντομα, δελεα- ζόμενα ύπό τής λάμψεως των αδένων και εκ- λαμβάνοντα αυτην ως νέκταρ, επικαθηνται έπί των φύλλων τούτων, άλλ' άντι νέκταρος ανοί- γεται τάφος εν τῷ βυθίζόμενα μάτην παλαιουσι κατά του θανάτου.

Εϋθδς άμα έντομόν τι επικαθήση, συγκελ- λώνται οι πόδες αυτου διά του έξωδους υγρού των αδένων. Τό έντομον άγωνιζόμενον να δια- φύγη προσκολλάται και έπί άλλων αδένων, οϋτω δε μετά βραχύν χρόνον άδυνατεί να κινήθῃ από του μέσου μέρους των φύλλων και θνήσκει απο- φρασσομένων των στομάτων των τραχειών του σώματος αυτου δι' ών άναπνεει. Συγχρόνως δε με την έπιθανάτιον του έντόμου άγωνίαν, οι περι αυτό αδένες άρχονται κατά μικρόν καμ- πτόμενοι πρός τό μέσον του φύλλου και άπτον- ται του θνήσκοντος. Τούτους ακολουθούσιν οι περι τα χείλη του φύλλου, τέλος δε και αυ- τά ταϋτα τά χείλη του φύλλου άναστρε- φόμενα και συμπλησιάζοντα άλληλα, σχηματί- ζουσι τό φύλλον εις είδος άσκού, έντός του ο- ποίου προβάλλουσιν αδένες περιέχοντες πεψίνην, και έγκλείεται σώμα άζωτούχρον, τό τεθνεός έν- τομον.

Έν τῷ άσκά τούτῳ τό έντομον διά των βλε- νωδών των αδένων ουσίαν διαλύεται, πλήν των αδιάλυτων συστατικών του σώματός του, τό δε διαλυθέν υγρόν απορροφώμενον, χρησιμεύει ως τροφή των φύλλων. Τέλος μετά την απορρό- φησιν τό φύλλον άπλοϋται, οι αδένες άναστη- λούνται, και οϋτω επανέρχεται εις την πρώτην αυτου θέσιν.

Ο Δάρβιν εξετάσας και την ένέργειαν των φύλ- λων έπί άλλων ουσίαν εύρεν ότι και γάλα και οϋρον και λεύκωμα ρῶν και σαρκία προβάτου και χόνδρος και αυτα τά τεμάχια των όστων διελύοντο έντός των φύλλων διά του υγρού των αδένων.

Τοιαύτη εινε ή περιγραφή του τρόπου δι' οϋ έν των έντομοφάγων φυτών, ή Αροσερά, κατα- τρώγει τα έντομα. Πλήν όμως ταϋτης και πολλά άλλα, ως ειπομεν, διά του αυτοϋ ή παραπλη- σίου τρόπου συλλαμβάνουσι τα έντομα οια π. χ. *Διονη ή μινώθηρ*.

Οϋτω διά των έρευνών του Δάρβιν αι γνώσεις τής φυτολογίας περι των έντομοφάγων φυτών άνευρύνθησαν, και ο ιδιαιζων τρόπος τής τροφής αυτών κατά τάς εξηγήσεις του Δάρβιν έγένετο δεκτός γενικῶς παρ' όλων των βοτανικών.

Άλλ' ο Δάρβιν συνήθως δεν εργαζέται χάριν ζένων συμφερόντων. Αί ένασχολήσεις του έπί

1. Έγχειρίδ. Φυσ. Ιστορίας. Έκ του γερμ. ύπό Σ. Μηλιαράκη. Έκδ. β', σελ. 231.

των φυτών τούτων ετεινον προς αναζήτησιν νέων αποδείξεων υπέρ της θεωρίας της αναπτύξεως. Ούτω δε εξέγησε τας λεπτὰς διαυθετήσεις της οργανώσεως των εντομοφάγων φυτών ως αναγκαίως αναπτυγθείσας κατά την έλλειψιν άφθόνου άζωτούχου τροφής από του έδάφους, ήτε τὰ διὰ της φυσικής διαλογής εύθετα γενόμενα φύλλα των φυτών προς σύλληψιν και απόρροήσιν των εντόμων ανεπλήρωσαν ταύτην. Ένεκα τούτου βλέπομεν αυτόν επανειλημμένως τήδε κλέεισε εκφραζόμενον, ότι ή σύλληψις των εντόμων υπό των φυτών τούτων ού μόνον είνε ωφέλιμος αύτοίς, αλλά και αναγκαία, ως εκ του έλλειπούς σχηματισμού των ριζών των ή του έλλιπούς εις τροφήν εκ βρώων έδάφους, εν ή τὰ φυτά ταύτα φύονται.

Κατά της εξηγηματικής ταύτης ιδέας έρρίφθησαν πολλαί άντεγκλίσεις, μέχρι σήμερα δε αι πειραματικά έρευνα και αι συζητήσεις εξακολουθήσαι. Μη σκοπούντες να μεταφέρωμεν τους αναγνώστας της Έστίας επί του πεδίου τούτου των επιστημονικών μαχών παραθέτομεν μετάρρσασιν της ανακοινώσεως του κ. Χελδράιχ της γραφείσας από Μουζίνιτης του όρους Κόρακος (έν Δοριδι) τή 27 Ιουλίου 1879.

«Τό να μη αποτέλεσμαν εξαίρεσιν τὰ έν Έλλάδι εις τας έγνωσμένας των εντομοφάγων οικογενείας υπαγόμενα είδη των φυτών ήτο έπόμενον. Άλλ' έλειπον μέχρι τούδε άμμοι τό γεγονός βεβαιούσαι παρατηρήσεις. Τελευταίον, κατά την του έτους τούτου βοτανικήν Ορεινήν όδοιπορίαν μου επί των όρεινών της βορείας Έλλάδος ήτύχησα να κάμω αποτελεσματικής παρατηρήσεις εις τό φυτόν εκ του γένους της Λιποφύλλου (Pinguicula), του μόνου εκ των έν τη Έλληνική χλωρίδι εύρισκομένων εντομοφάγων φυτών.

Τό φυτόν τούτο εύρον κατά τό άνωτερον όρειον της χώρας των ελατών και εις την άνωτάτην υπάλληειον ζώνην του όρους Κόρακος, εις ύψος 5,500-7000 ποδιών υπέρ την θάλασσαν, ένθα τό φυτόν φύεται έν ύδρηλοίς και έλώδεσι χωρίοις, και ένθα ήδυνήθη να παρατηρήσω αυτό επανειλημμένως κατά την έν τή όρει τούτω διατριβήν μου από της 21 μέχρι της 26 Ιουλίου.

Τὰ άνθη του φυτού τούτου είσιν υπόλευκα, τὰ φύλλα λιπόδη (διό και θεωρώ αυτό ως ποιικίλιαν της Pinguicula hirtiflora (var. floribus pallidis) της άπαντώσεως επί των όρεινών της Πελοποννήσου, ής τὰ άνθη έχουσι χρώμα ανοικτόν κυανούν.

Έχει δε ή Λιπόφυλλος αύτη την φυσιογνωμίαν των λοιπών είδων του γένους τούτου, διό άπως και ταύτα, φέρει 6-10 έπιμήκη άμβλυκατάληκτα πρόρριζα φύλλα, κυκλήδον διατεταγμένα, άφ' όν εκβλαστάνουσιν οι λεπτοφύεστατοι διπλάσιοι των φύλλων κατά τό μήκος καθίστασι των άνθών, 1-6 των αριθμών.

Τὰ φύλλα της διακρίνονται διὰ τό ζωηρόν αύτών ανοικτόν ξανθοπράσινον χρώμα. Έχουσι στίλβην λιπόδη, είσιν ίκανώς παχέα, αλλά λεπτά και μαλθακά. Η επιφάνεια αύτη των φύλλων, ιδίως δε των φυτών των παρά τὰ ύδατα φουμένων αφθόνως, και έχόντων βλάστησιν εργώσαν, ήτο κεκαλυμμένη υπό άπειρων πτωμάτων εντόμων. Πολλάκις έμέτρησα μέχρι 10 ταύτα έντομα έφ' ενός και μόνου εύμεγέθους φύλλου, και πόρρωθεν δε αι άστροειδείς φυλλάδες θεωρούμεναι έφαινοντο κατάστικτοι υπό μελανών κηλίδων. Προς τούτους δε τὰ χείλη των φύλλων ήσαν κατά τό μάλλον ή ήττον περιεστραμμένα. Καί από των φύλλων δε μικρών φυταρίων, ανανθών είσέτι, δέν έλλειπον τὰ ζφάρια.

Όσον δ' άφορὰ τὰ επί των φύλλων έντομα, ταύτα άνήκον εις διαφορώτατα είδη, είχον δε και διαφορώτατον μέγεθος, ως έπελθην μετά άκριβή έρευνα. Τινά ήσαν εύμεγέθη, έχοντα μήκος π. χ. μέχρις 7 χιλιοστομέτρων, αλλά τὰ πλείστα ήσαν μικρότερα. Δυστυχώς δέν δύναμαι να δρίσω και τὰ είδη αύτών άκριβέστερον τούτο μόνον αναφέρω, ότι τὰ πλείστα είσιν εκ των ενυδροβίων ήμιπτέρων και νευροπτέρων, συχνότατα, καθ' ή μοι φαίνεται, έν καταστάσει καμπών, είτα εκ των διπτέρων, όλίγιστα δε και εκ των κολεοπτέρων (ιδίως μικροί σταφυλινίδαι). Τὰ πτώματα δε ταύτα τὰ προσκεκολλημένα επί των φύλλων διατηρούνται εις διαφόρους βαθμούς. Τὰ μέν είσι δηλ. μάλλον, τὰ δε ήττον διαβεβρωμένα και διεφθαμμένα. Ένίοτε διεύρινα επί των φύλλων σκέλη τινά μόνον εντόμων προσκεκολλημένα. Ταύτα έναπομένουσιν, ως φαίνεται, ως άπεπτα και καταπίπτουσιν ή τυχαίως ρίπτονται υπό του άνέμου. Καί εις τὰ άπεξηραμένα δε δείγματα, άτινα διατηρώ, καταφαίνεται τούτο σαφέστατα, διό και δύναται ταύτα να χρησιμεύσωσιν ως μαοτύρια των είρημένων εντομολόγοι δ' εξ επαγγέλματος ή άδυνηθών ανामφιθάλως να δρίσωσι τὰ πλείστα είδη των συλλαμβανόμενων και εις τὰ φύλλα προσκεκολλημένων εντόμων.

Η Έλληνική λοιπόν Λιπόφυλλος του Κόρακος άνήκει πάντως εις τὰ κατ' έξοχήν έντομοφάγα φυτά, μάλιστα δε δύναμαι να ίσχυρισθώ εις τὰ άδημαγότατα».

ΣΠ. ΜΗΛΙΑΡΑΚΗΣ.

ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΤΗΣ ΜΗΛΟΥ

Οί άρχαιολόγοι και οι περι την μελέτην των άρχαίων τεχνών σπουδάζοντες δέν ήδυνήθησαν έτι να αποκληθώσιν όριστικώς περι του άκριβοῦς χαρακτήρος του θαυμασίου αγάλματος της Άφροδίτης, του άριστου τούτου προϊόντος της έλληνικής καλλιτεχνίας, όπερ άνευρεθόν ήρωα τηριασμένον άνευ χειρών, τή 1820 έν τή νήσφ

Μήλω, ύσταται νύν από του 1834 έν τή έν Παρισίαις Μουσείφ του Λούβρου.

Τών άρχαιολογούτων τινές μέν λέγουσιν ότι τό άγαλμα τούτο άνήκεν εις τον έν τή Κνίδφ της Καρίας ναόν της Άφροδίτης, τινές δε ότι άνήκεν εις την νήσον Κώ. Άλλ' έν περι τούτου διαφωνούσιν, όμοφώνως όμως οι πάντες σχεδόν όμολογούσιν ότι είνε έργον του Πραξιτέλους, όστις ως γνωστόν μετά του Φειδίου ήπηρεξεν ό μέγιστος των αγάλματοποιών της Έλλάδος. Άλλά δι' όποιας τινός φορὰς των πραγμάτων καθήτησε τό άθάνατον τούτο μάρμαρον εις την Μήλον; Τό ζήτημα τούτο δέν έσαφηνίσθη έντελώς. Πιθανόν καλλιτέχνης τις ή έτερος εύσεβής άνθρωπος έπιθυμών να διασώση της Θεας τό όμοίωμα από της επαιειλοῦσης αυτό διαρπαγής και καταστροφής, παραλαβών αυτό εκόμισεν εις την νήσον ταύτην μακράν παντός κινδύνου και τό έχωσεν έν τή γή ή μάλλον νικητής τις παρελθων αυτό μετ' άλλων λαφύρων και ένεκα είτε ναυαγίον είτε άλλης τινός αίτίας ρίφθηκε εις την Μήλον κατέλιπε και αυτό εκει, βαθμηδόν δε κατακαλύθη υπό χωμάτων. Τοιαύτη τις είνε ή τύχη πλείστων όσων άλλων θαυμασίων της άρχαίας τέχνης, εκείνων πουλάχιστον, άτινα διεφυγον την φθοράν των θρώσεων και της βαρβαρότητας.

Είνε δε τό άγαλμα εκ λαμπροτάτου παρίου μαρμάρου έχον ύψος πλέον των δύο μέτρων. Τό άνω μέρος αυτού, ό κορυμός, διασώζεται έν άριστη καταστάσει, τό δε κατώτερον καλύπτεται υπό ποδηρούς εσθήτος ούτως ώστε μόνον ό έτερος των ποδιών φαίνεται. Ένεκα δε της στάσεως αυτού και εκ των συντριμματών συνανευρεθέντων μετ' αυτού, είκάουσιν οι άρχαιολόγοι ότι δέν ήτο άπογεμονομένη, αλλά άπεσασθεν άπ' αυτού. Καί ποτε δε ήλπισαν ότι άνευρον τας έλλειπούσας χείρας; αλλά δυστυχώς πᾶσαι αι χείρες αι νομισθείσαι ότι άνήκον εις αυτό, δέν προσαρμαζόνται άκριβώς, ώστε να είπη τις ασφαλώς ότι έχει τέλος άρτιον τό άριστοτέχνημα του Πραξιτέλους.

Σουηδός τις, καλλιτέχνης άμα και πεπαιδευμένος άνήρ, Έσσεκελ Σαλομάν, μέλος της έν Στοκχόλμη Άκαδημίας των Καλών Τεχνών, κατόρθωσε δια πολλής μελέτης να αναπαριστήσθ τὰ συμπλέγματα, όν πιθανώς μέρος άπέτελει τό άγαλμα περι οδ' ό λόγος. Σειρά τριών και τριάκοντα εικόνων, ληφθεισών εξ άύθεντικών άρχαίων αγάλματων, παριστὰ την Άφροδίτην καθ' άπάσας αύτης τας στάσεις και θέσεις, ώστε να καταφαίνεται ενκόλως ή αξία και τὰ καθ' έιαστα αυτών, έπειτα δε και τὰ άλλα αγάλματα μεθ' όν πιθανώς εκόσμη ή Άφροδίτη αύτη τον ναόν, έν ή άπελάμβανε την λατρείαν και τον θαυμασμόν των ανθρώπων. Τας μελέτας του, δε ταύ-

τας εξέθηκεν έν τινι των συνεδριών της Άκαδημίας και εξέδωκεν έν ίδίφ πονήματι, έν ή πλείστας όας πολυτίμους πληροφορίας ή έύρωσιν ό καλλιτέχνης, ό άρχαιολόγος και ό ιστορικός.

ΕΝ ΑΝΕΚΑΟΤΟΝ ΤΟΥ Φ. ΣΟΥΛΙΕ

Ήμέραν τινά άγνωστος εισελθών βιαίως εις την έν Σεαυ κατοικίαν του Φρειδερίκου Σουλιε και άποτεινόμενος προς αυτόν χωρίς να άποκαλυφθῃ·

— Κύριε, τή λέγει μετ' όργης, όνομάζομαι ύποκόμης de Fleury, με είσήξατε έν τή δημοσιευομένη κατ' αύτάς μυθιστορήματί σας άποδίδοντές μοι διαγωγήν ταραχοποιού. Πρέπει να μοι δώσατε ίκανοποίησιν, άλλως θέλω σας καταμνήσει.

Ός άπάντησιν προς τους λόγους τούτους ό διάσημος μυθιστοριογράφος, άτάραχος και γελῶν, έλαθεν από της τραπεζής τον κάλαμον και ένέβαψεν αυτόν εις τό μελανοδοχείον· κατόπιν δε προσθέτων εις τό όνομα του προσώπου του μυθιστορηματός του έν ο και έν ι ήλλαξεν αυτό εις Fleuryot· άπευθυνόμενος δε προς τον άγνωστον, είδού, είπε, κύριε, ή, τι δύναμαι να πράξω προς ίκανοποίησιν σας. »

Ό ξένος άνέγνωσε και άνεγνώρισεν ότι άληθώς ή επανεχθείσα διόρθωσις ήτο ή καλλιτέρα προς αυτόν ίκανοποίησις· όθεν χαιρετίσας άνεχώρησεν εις Παρισίους.

Δέν παρερχονται όκτώ ήμέραι, άλλη έπισκεψις προς τον Σουλιε· την φοράν ταύτην ό παρυσιασθεις είνε κύριος ύψηλοῦ άνκατήματος, μελανείμων, όστις έφάνετο κλαίων εξ όργης. Άποτεινόμενος δε άπειλητικώς προς τον Σουλιε·

— Κύριε, λέγει, όνομάζομαι ύποκόμης de Fleuryot. Με καταστρέφετε, Κύριε, δυσφημούτές με έν τή προσώπω του μυθιστορηματός σας! Άν δέν αλλάξήτε τό όνομα, με φονεύετε.

Ό Σουλιε έλαθε πάλιν τον κάλαμον και ήλλαξε τό ο εις ο.

— Βίσθε εύχαριστημένος, Κύριε; λέγει εις τον άγνωστον.

— Μάλιστα, Κύριε, λέγει εύγνωμονών ό κ. de Fleuryot.

Μετά τινας ήμέρας ό Σουλιε λαμβάνει την έπομένην έπιστολήν :

Παρίσις, τήν 1845

Φίλε και εύφά μυθιστοριογράφε, Καίται δέν έχω την τιμήν να σας γνωρίζω οδὲ την τύχην να γνωρίζομαι οφθμῶν, σας παρακαλώ οδὲ ήττον να δεχθήτε τας ελικρινείς εύχαριστίας μου. Χάρις τή προσώπω του νέου μυθιστορηματός σας αι δυσκολίαι, αι έμποδίζουσαι τους γάμους μου, εξέλιπον. Παρυσιάζετε έν αύτῃ τον όμόνομόν μου τούφ διασκεδαστέον και θαρραλέον, ώστε ή μηστῆ μου νομισσα ότι πρόκειται περι έμου, δέν ανέβαλεν επί πλέον την άπόφασίν της. Νομρευόμεθα την προσεχῆ Πέμπτην περι τή 11' της πρώτης έν τή εκκλησίφ του Άγ.Θωμά ή'

Ληρίν. Συνεγείσατε, παρακαλώ, τήν καλωσύνην σας, λαμβάνοντες μέρος εις τήν Ιεροτελεσίαν, ένθα οκ έχω. τήν εύχαρίστησιν νά σφίξω τήν χερά σας εκ καρδίας.

Γνώμαι και σκέψεις ήθικαι του δονουκ ΑΕ-ΑΑ-ΡΟΣΦΟΥΚΩ [Μετάφρασις Γ. Ζωιγιδ.] 276.

Καθώς υπό του ανέμου αι μέν λαμπάδες σβέννυνται, αι δε φλόγες εξάπτονται, ούτω και υπό της απουσίας μαθαίνονται μέν οι έρωτες οι χαυνοί, εκκαίονται δε οι σφοδρόι.

Αί γυναίκες, και μη αγαπώσαι, πολλάκις νομίζουσιν ότι αγαπώσιν. Αί προς επίτυχίαν έρωτικης δολοπλοκίας ασχολίαι αυτών, ή ψυχική αυτών ταραχή, ήν διεγείρουσιν αι φιλοφροσύναι, ή φυσική ροπή προς τήν έδονήν, ή αισθάνονται αγαπώμεναι, ή προς αποποίησιν του προς αυτής έρωτος άμηχανία πειθουσιν αυτάς, ότι έρωτικώς διάκεινται, έν ή καθυπό διαθρύπτονται.

Πολλάκις δυσμεστούμεθα κατά των προξενητών, διότι σχεδόν πάντοτε παρεμελοϋσι τό συμφέρον των φίλων αυτών, επιδιώκουσι δε μόνον της μεσιτείας τήν επίτυχίαν, ήν ώς ίδιον εκλαμβάνουσι κέρδος, νομίζοντες ότι τιμώνται, άν εις πέρας φέρωσι τό επιγελήμα, υπερ ανέλαβον.

Πολλάκις υπερβολικώς ό άνθρωπος μεγαλύνει τήν προς αυτόν αγάπην των φίλων αυτού, ούχι χάριν ευγνωμοσύνης, αλλά προς έπαινον των προτερημάτων αυτού.

Πολλάκις μετά χαράς ύποδεχόμεθα τοús έν τώ κύκλω του κόσμου εισερχομένους, ούχι δι' άλλον λόγον, είμή διότι φθονοϋμεν τοús έν αυτώ έγκατεστημένους.

Φθονερών ή υπερηφάνεια. Πολλάκις όμωσ τής υπερηφανείας τό πάθος μετριάζει τόν φθόνον.

Υπάρχουσι σεσαφισμένα ψεύδη τοσοϋτον άκριβώς τήν αλήθειαν είκονίζοντα, ώστε νομίζε-ται άκριτος ό τό πιστόν αυτών προσβάλλων.

Δυσκόλιως ό άνθρωπος σφώς εκυτόν συμβουλεύει, άλλ' έτι δυσκολώτερον ώφελείται εκ σφης άλλου συμβουλής.

ΔΑΝΘΙΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ζεύγος νεονύμφων έν τή πανσελήνῃ του μέλιτος εύρισκόμενον, διατρίβει πρό τριών ήδη ήμερών έν τινι πολύγῃ τής Έλβετίας.

Νά σέ είπω, είπεν ό γαμβρός αποτεινόμενος προς τόν θεράποντά του. Οί κάτοικοι έδω- μάς κρατηροϋν ώς έν έίμεθα αξιοπερίεργα τέ-

ρατα' δεν σέ παρήγγελα νά μη είπης εις κληννα ότι είμεθα νεονύμφοι, προς άποφυγήν άχληρών παρατηρήσεων ;

Νά είδής άφροντικιά, έγω δέν είπα τίποτε... μάλιστα επειδή ήθέλησαν νά με ψαρεύσουν και εκατάλαβα έγώ τή νόημα τους, έκαμα τόν κουτό και τοús είπα όλο τό ένάντιον, ότι δεν είσθε άνδρόγυνο.

Ό φιλοχρήματος ύπουργός... είπε προς τόν ζητήσαντα νά τόν διορίσῃ εις θέσιν τινά και προσφέροντα αυτώ υπό πᾶσιν μυστικότητα διασχιλίας δραχμάς : Δός μου τρισχιλίας και ειπέ το εις όλον τόν κόσμον.

ΑΛΠΗΘΕΙΑΙ

Έβ' όσον ή του άνθούπου καρδιά ζητεί τήν αίτίαν των δυστυχημάτων της έκτός έαυτής, και τήν αίτίαν της χαράς της έν έαυτη, ούδέποτε θά φιμωθῇ ό συριγγός του όρνίτριχος φθόνου.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Ό «Χρόνος» έδημοσίευσε μακράν έπιστολήν εκ Κοπεγχάγης περί τής δανικής αύλής, εξ ής δημοσιεύομεν τά επόμενα κατά τήν μετάφρασιν τής «Ημέρας» : Η άφιξις του πρίγκηπος τής Ουαλίας συνεπλήρωσε τήν έν τῷ με- γάρῳ του Βερστούρφ συνθηροισμένην βασιλικήν οικογένειαν, κατέστῃσε δ' ήνα λυπηροτέρον τήν προσεχῇ διάλυσιν τής οικογενειακῆς ήμυγύρεως. Η μεγάλη δούκισσα Μαρία Θεοδούβνα, ή πριγκήπισα Δάγμαρ, ώς καλεΐται έτι εξ αγάπης έν τή χώρα τής γεννήσεώς της, άφιχθη πρώτη περί τά τέλη Ιουνίου μετά πάντων των τέκνων της, διέτριψε δ' έκτοτε επί τρεις όλους μήνας εις τόν πάτριον οίκον. Εν τούτῳ τῷ μεταξῷ ό συνοδούων αυτήν ρωσικός άπόστολος ήγκυροβόλει εις τόν λιμένα τής Κοπεγχάγης. Κατά τας άρχάς Αύγουστου ήλθεν ή πριγκήπισα τής Ουαλίας μετά των νεωτέρων αυτης τέκνων, έγένετο δε δεκτή μεθ' οίον ή νεωτέρα αδελφή της εκδηλώσασιν αγάπης. Κατ' αρχάς ό βασιλεύς και ή βασίλισσα προϋτίθεντο νά εκλέξωσιν ώς τόπον διαμονής τά άνάκτορα του Φριδενσβόργου, κείμενα εις τά ένδότερα, έν μέσῳ των μεγαλοπρεπών δασών τής Νεελανδίας και παρά τας όχθας τής γαληνιαίας λίμνης Βερόμ. Τά άνάκτορα είναι εύρύχωρα και κομψώς ήστρεπόμενα. Το κεντρικόν οικοδόμημα, αι δύο πτέρυγες και τά διάφορα εξαρτήματα οκ περιενο- μένους ξένους μετά πάντων των πολυκρίθμων ακολούθων και ύπηρετών. Αλλά τή ρητή θελήσει των δύο ήγεμονίδων, αιτινες αγαπῶσι τό Βερστούρφ και τας μετ' αυτού συνδεσμένους παιδικάς και νεανιακές αναμνήσεις, τό αρχικόν σχέδιον εγκατελείφθη και ή βασιλική οικογένεια προετίμησε τό μικρόν εκείνο θερινόν μέγαρον,

υποβληθείσα εις τά αναπόφευκτα άτοπήματα λίαν στενοϋ κατάλυματος. Και όντως, τό Βερστούρφ είναι λίαν μετριόφρον διαμονή, ήτις δέν θά επήκει εις όφιπλουτόν τινα έμπορον τής Μαγχεστρίας. Το δίστεγον λευκήν κτίριον κείται μεμονωμένον έν μέσῳ θελακτικού έλλους, ού μικρόν μόνον μέρος έπεφυλάχθη ως περίπτος εις τήν βασιλικήν οικογένειαν, τό δε λοιπόν κείται ανοικτόν εις τό δημόσιον. Οί παρά τήν εισοδον δύο γιγαντιαίοι σωματοφύλακες έτέθησαν ως ζωνα σύμβολα του βασιλικού αξιοματός και ούχι όπως άπομακρύνωσι τοús παρεισάκτους. Οίκισται τινές κεκρυμένοι έν μέσῳ δένδρων πα- ρέχουσιν άνεπαρκῆ καταλύματα εις τήν άκο- λουθίαν. Εν αυτώ τῷ μεγάρῳ ό χώρος σπανίζει. Λέγεται ότι αι δύο ήγεμονίδες έπέμεναν νά συμμερισθῶσι τόν αυτόν κοιτώνα, ώς κατά τοús χρόνους τής παιδικῆς ήλικίας, ότε άνε- τρέφοντο υπό τά άμματα φιλοστόργων γονέων έν οίκῳ λιτοτάτῳ, άνευ τής λαμπρότητας και παλυτελείας, έν ή βίουσι σήμεραν. Οί νεαροί θλαστοί των οίκων τής Ουαλίας και του Ρωμανώφ ζῶσιν έν χώρῳ στενοτέρῳ ή έν τοις άνα- κτόροις του Μαρξבורούγκ και των χειμερινών ανακτόρων τής Πετρούπολεως, αλλά φαίνονται κατευχαριστημένοι εκ τής ένεστῳσης άνέσεως και ελευθερίας. Συμπαίζουν ος συνήθεις εξά- δελφοι, καιπερ διαφόρους ομιλοϋντες γλώσσας, και συζῶσι φιλικώτατα, ώς και μετά των Δανών εξαδελφων των, των υιών του βασιλικού πρίγκηπος τής Δανίας. Από του Βερστούρφ ά- χρι του Καρλοτενούδ, θερινῆς διατριβῆς του βασιλικού πρίγκηπος, ύπάρχει άπόστασις όλί- γων χιλιομέτρων, και ήμερα δέν παρέργεται χωρίς ν' ανταλλαγῶσιν επισκέψεις. Ο βασιλεύς δίδει τόν βασίλιον εις τήν πριγκήπισαν 'Αλε- ξάνδραν ή εις τήν πριγκήπισαν Δάγμαρ. Εμ- προσθεν και όπισθεν του πάππου τρέχει όμιλος εύρώστων και ροδοπαρειών παιδιών, παιζόντων, γελώντων, απευθυνόντων έρωτήσεις περί πάν- των. Η όλη βασιλική οικογένεια βαδίζει επί τό απλοικώτερον υπό τήν σεβασμίαν ήνδρο- στοιχίαν των φιλυρών, ήν έφύτευσεν έν έτει 1659 ό βασιλεύς τής Σουηδίας Κάρολος Ι', ότε κατέκτησε σχεδόν τό δανικόν βασίλειον. Η όλη όδδς είναι έσπαρμένη δι' επαύλεων εύπαρων οί- κογενειών τής Κοπεγχάγης. Αλλά ή βασιλική οικογένεια, καιπερ πανταχοϋ χαιρετιζομένη ευ- σεβάστως, ούδαμοϋ εκτίθεται εις όχληράν πε- ριέργειαν. Διά τοús μακροτέρους περιπάτους γί- νεται χρῆσις μεγάλων τεθρίσκων άμαξών, ός πληροϋσι θερυβώδη παιδιά, πολλάκις δ' ήνιογει αυτός ό βασιλεύς. Εν γένει καθ' εκάστην βλέ- πει τις εικόνας ευδαιμονεστάτου οικογενειακού βίου. Η βασίλισσα τής Δανίας ήναγκάσθη δυσ- τυχώς νά εγκαταλήπη και συζυγον και τέκνα και έγγόνους, όπως απέλαθη εις Γρυούνδεν τής

Αυστρίας, ένθα ή νεωτάτη αυτης θυγάτηρ, δού- κισσα τής Κομπερλάνδης διατελει εις ώδίνας τοκτοϋ. Η άφιξις του μεγάλου δονουκ διαδά- χου τής Ρωσσίας ούδόλως μετέβαλε τόν έν Βερστούρφ βίον. Η Αυτοκρατορικῆ Ίψηλότης συμμορφώθη πληρέστατα προς τας έξεις των συγγενών. Ο μέγας δούξ προσπαθει ν' άπαλ- λαγή, κατά τό ένδν, των φροντιδων της πολι- τικῆς και νά χρησιμοποίησῃ ό,τι κάλλιον τας διακοπάς. Είναι τολιμηρός κυνηγός και τέσσαρας ήμέρας άνά πᾶσαν εβδομάδα διέρχεται θηρεύων εις τά μεγαλοπρεπή βασιλικά δάση τής Ζεελαν- διάς. Πρό τινων ήμερών ένεφανίσθη έν τινι επι- θεωρήσει φέρων τήν έρυθράν στολήν συνταγμα- τάρχου τής δανικής φρουράς, ήτις άνεδείκνυε τό άνδρικόν αυτου κάλλος. Από τουδε πιστόν σύν- τροπον εις τας κυνηγετικάς έκδρομάς θά έχῃ τόν πρίγκηπα τής Ουαλίας. Οί δύο σιπτοι συγ- γενείς φαίνονται διατελοϋντες άτοικώς εις τρυφερωτάτας σχέσεις. Ο πρίγκηψ διορίσθη έ- πισης επίτιμος συνταγματάρχης των ούσσάρων.

Τοιαύτη είναι ή καθ' ήμάς επίδοσις τής δημοσιεύσεως προγραμμάτων εταιρειών, θεάτρων και άλλων καταστημάτων, ώστε υπό εκατομμυ- ρίου τοιούτων καλύπτονται οι εις κάλλησιν προγραμμάτων προσωρισμένοι τοίχοι έν Πριουσις. Τρία είδη προγραμμάτων ύπάρχουσι : α' τά επί φύλλων εκτετυπωμένα και κολλωμένα επί των τοίχων β' ζωγραφία επί του τοίχου έξωγρα- φημένοι ή επί ύφάσματος και έντός περιουσίου γ' ζωγραφία επί ύάλων όπισθεν φωτιζομένων. Εν Παιρισίος ύπάρχουσι 358 τοίχοι υπό τής αρχῆς προσωρισμένοι εις κάλλησιν προγραμμά- των, 300 παραπήγματα, κίσσια έννομαζόμενα έν οίς πωλοϋσιν έφημερίδας και τά τοιαύτα, 382 ούρηκθρια και 150 στύλοι χρησιμεϋοντες εις κάλλησιν των θεατρικων προγραμμάτων. Οί τοίχοι δε έννοικιάζονται άναλόγως τής θέσεως : τοίχος τις φέρ' είπειν έν κεντρική τινι όδῷ έ- νοικιάζεται 2000 φρ. κατ' έτος, έν ή άλλαχοϋ έν άποκέντρῳ τμήματι είνε άχρηστος. Τά κίς- σια και οι στύλοι έννοικιάζονται κατ' έτος υπό τής πόλεως 50 φρ. έκασον τό έννοικιον των ού- ρηκθριών ποιικίλλει μεταξύ 7,50 μέχρι 50 φράγ- κων κατά τήν θέσιν... Εν τούτων δε πάν- των εισπράττονται κατ' έτος 35,000 φρ. Αλλά ή πόλις των Παιρισίων δέν έννοικιάζει απ' ευθείας εις τοús ιδιώτας, αλλά εις έργολάβους, οίτι- νες ύπεννοικιάζουσιν εις τοús ιδιώτας κατά μέ-τρον ή υπερκατόμετρον και εισπράττουσι μέγιστα ποσά. Περιζήτητα δε είναι τά κίσσια των έφη- μεριδοπωλών' ελάχιστον δε μέρος τής επισφα- νείας αυτών δια έν πρόγραμμα έννοικιάζεται 30 φρ. τόν μήνα.

Η χρῆσις των προγραμμάτων ήτο κοινή παρ' άπασι τοίς πεπολιτισμένους λαοίς τής άρ- χαιότητος. Οί Έλληνας μετεχειρίζοντο τοιαύτα

χρωματιστά ή γεγραμμένα επί ξυλίνων πινάκων κινητών επί ἄξονος. Οἱ δὲ Ῥωμαῖοι ἐξωγράφουν τὰς ἀγγελίας των ἐπὶ τῶν λευκῶν τοίχων, ὧν τινες σώζονται ἐν Πομπηῆ. Βραδύτερον ἐγράψαν τὰς ἀγγελίας ἐπὶ περγαμηνῶν προσαρτωμένων εἰς στύλους. Τὸν Μεσαίωνα ἀντὶ τῶν ἐγγράφων προγραμμάτων μεταχειρίζοντο τὴν σάλπιγγα, ἀνέλαβον δὲ τὴν χρῆσιν τῶν ἐντύπων ἀγγελιῶν τὴν ΙΚ' ἐκατηνταετηρίδα σὺν τῇ ἐφευρέσει τῆς τυπογραφίας. Ὑπάρχει διάταγμα Φραγκίσκου τοῦ Α' διατάσσοντος τῷ 1536 τὴν διὰ προγραμμάτων δημοσίευσιν τῶν κυβερνητικῶν πράξεων. Ὡς δὲ καὶ σήμερον ἐν Γαλλίᾳ, οὕτω καὶ τότε ἐξετυποῦντο ἐπὶ λευκοῦ χάρτου τὰ τῆς κυβερνήσεως, τὰ δὲ τῶν ἰδιωτῶν προγράμματα ἐπὶ χρωματιστοῦ πάντοτε.

Τὰ θεατρικὰ προγράμματα ἐγένοντο κοινὰ μετὰ τὴν Γαλλικὴν Ἰπανάστασιν. Πρότερον δὲ ἀνεπλήρουν αὐτὰ διὰ χαρτίου προσκολλημένου ἐπὶ τῆς θύρας τοῦ θεάτρου, διὰ σάλπιγγος ἀνὰ τὰς ὁδοὺς, δι' εἰκόνας εἰκονίζουσῶν τὴν ὑπόθεσιν τοῦ θεάματος. Μετὰ δὲ τὸ τέλος τῆς παραστάσεως ἠθοποιὸς προερχόμενος εἰς τὴν σκηνὴν ἔλεγεν εἰς τοὺς θεατὰς τὸ περιεχόμενον τῆς προσεχούσης παραστάσεως. Ἄλλ' οἱ καιροὶ ἔκτοτε μετεβλήθησαν καὶ τὰ θεάτρα δὲν μεταχειρίζονται μόνον τὰ ἀκίνητα προγράμματα, ἀλλ' ἔχουσι καὶ κινητὰ ἢτοι ζωντανά· ὑπάρχει ἐν ταῖς μεγάλαις πόλεσι τῆς Ἑσπερίας τὸ ἀνθρώπινον πρόγραμμα, ἄνθρωπος τουτέστι ἔχων ῥάβδον ἐξ ἧς κρέματα πῖναξ περιέχων διὰ μεγάλων χαρακτῆρων πληροφορίας περὶ τοῦ θεάτρου, περὶ τῆς παραστάσεως, περὶ τῶν ἠθοποιῶν κλπ. Ἄλλοι δὲ ἀντὶ νὰ ἐξαρτῶσι τοὺς πῖναξας τούτους ἀπὸ ῥάβδου, ἐξαρτῶσιν αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ τραχήλου των ἕνα ἔμπροσθεν καὶ ἕτερον ὀπισθεν καὶ περιέρχονται εἰς τὰ κεντρικὰ μέρη τῆς πόλεως.

Ἡ ὀ καθ' ἡμᾶς αἰὼν βεβαίως εἶνε αἰὼν τεραστίων σχεδίων. Ἡ Ἐπίσημος Ἐφημερίς τῆς Γαλλίας ἀναγράφει ὡς ἐξῆς σχεδίον τι περὶ ἰδρύσεως σιδηροδρομικῆς γραμμῆς διὰ τῆς αὐστραλικῆς ἠπείρου καὶ τοι αἰ εἰς τοῦτο δυσχερεῖαι φαίνονται ἀνοπέριθτοι.

Τὰ ἐνδότεα τῆς Αὐστραλίας, λέγει ἡ προμνημονευθεῖσα ἐφημερίς, καλύπτονται κατὰ μέρος ὑπὸ ἐρήμων ἀμμωδῶν καὶ ἀνύδρων, καὶ περιβάλλονται ὑπὸ ζῶνης, ἐνθα τὸ ὕδωρ εἶνε ἀνισότατα διανενημμένον καὶ μόλις ποῦ καὶ ποῦ εὐρίσκονται σπάνια τινες νομαὶ καὶ θάμνοι. Ἐννοεῖται δὲ ὅτι ταῦτα πάντα τὰ προσόντα ἢ κιστα δύνανται νὰ ἐλαύσωσι τὴν προσοχὴν τῶν ἐπιχειρηματιῶν. Πλὴν δὲ τούτων ὑπάρχουσι πλεῖστα ὄσασι αἰριὰ ὄρεων καὶ χειμάρροι βαθύτατοι κατὰ περιόδους πλημμυροῦντες, καὶ πρὸς ἐπίμυστρον ἠλαγενεῖς ἀξιοτάτοι καὶ τὰ μάλιστα μισάνθρωποι.

Ἄλλ' ἐνθ' οἱ κατὰ τοῦ σχεδίου τούτου διατείνονται ὅτι σιδηροδρομὸς ἀπὸ Μελβούρνης ἢ Σίδνεϋ εἰς τὴν βορειοδυτικὴν κατ' εὐθείαν ἀκτὴν θὰ διήρχετο ἀπλῶς καὶ μόνον τὸ κενὸν καὶ τὴν ἐρημίαν, ἕτεροι μᾶλλον εὐέλπιδες βεβαιοῦσιν ὅτι αἱ ἐρημοὶ ἐκεῖναι ἐκτάσεις, ἀμὰ εἰσχωρήσιντος εἰς αὐτὰς τοῦ πολιτισμοῦ, θὰ ἔχωσι μέλλον λαμπρὸν καὶ ἐπιζήλον. Περιηγητῆς δὲ τις ἐκ τῶν ἀμοδιωτάτων νὰ κρίνωσι περὶ τοῦ πράγματος, δ Κ. Λανδσοβοῦγος, διατείνεται λέγων ὅτι τὸ κέντρον τῆς αὐστραλικῆς ἠπείρου ἡμέραν τινα θὰ ἀκμάσῃ καὶ θὰ ἀνθίσῃ ὡς ῥόδον λαμπρῶν, ὁ ἀνθρώπος εἰσχωρήσας θὰ βελτιώσῃ τὴν γῆν, θὰ κατασκευασθῶσι δεξαμεναὶ τεχνηταί, διώρυχες πρὸς ἄρδευσιν, θὰ ἀνορυθῶσιν ἀρτεσιανὰ φρέατα, θὰ προστατευθῶσι τὰ δάση καὶ οὕτω κατὰ πάντα θὰ βελτιωθῇ ἡ νῦν ἄξενος χώρα.

Ἐπειτα δὲ ὁ σιδηροδρομὸς οὗτος θὰ ἔχῃ νὰ διατρέξῃ διάστημα βραχύτερον τοῦ ἐν ταῖς ἠνωμέναις Πολιτείαις σιδηροδρόμου τοῦ Ἑλληνικοῦ ἀπὸ Νέας Ὑόρκης εἰς Ἁγιον Φραγκίσκου, καθ' ὅλον δὲ τὸ πλάτος τῆς Ἀμερικῆς. Ἐχει δὲ ἡ γραμμὴ αὕτη μῆκος 3300 ἀγγλικῶν μιλίων, ἐν ᾧ ἡ ἐν Αὐστραλίᾳ σχεδιαζομένη θὰ ἔχῃ 2000 ἢ καὶ 1800 μόνον. Ὅ,τι δὲ μάλιστα γαργαλίζει τοὺς Αὐστραλοὺς εἰς ἐκτέλεσιν τοῦ σχεδίου τούτου, εἶνε τὸ ὅτι δι' αὐτοῦ θὰ βραχυθῇ τὸ διάστημα τὸ χωρίζον αὐτοὺς ἀπὸ τῶν πεπολιτισμένων χωρῶν τοῦ παλαιοῦ κόσμου, αἱ πρὸς τὴν Εὐρώπην σχέσεις αὐτῶν θὰ γείνωσι ταχύτεραι καὶ εὐλοώτερον, τέλος θὰ εἶνε τὸ πλήρωμα τῆς μετὰ τῶν ἡμετέρων χωρῶν κοινωνίας διὰ τῆς διώρυγος τοῦ Σουέζ.

Οἱ Αὐστραλοὶ κάλλιστα κατανοοῦσιν ὅτι στενότεραι ἐμπορικαὶ σχέσεις πρὸς τὴν Εὐρώπην καὶ τὴν Ἀσίαν τὰ μάλιστα θὰ ὠφελήσωσιν αὐτοὺς, ὡσαύτως δὲ καὶ ἡ ἐνδελεχὴς σχέσις καὶ ἐπαφὴ αὐτῶν πρὸς τὸν ἡμέτερον πολιτισμὸν θὰ ἐπιδράσωσι σωτηρίως εἰς τὴν κοινωνικὴν καὶ πολιτικὴν αὐτῶν κατάστασιν.

Ἄλλ' ὅμως οὐχὶ πάντες μετὰ τῆς αὐτῆς προθυμίας ἤκουσαν τὰ περὶ τοῦ νέου τούτου σιδηροδρόμου, μάλιστα δὲ ἐν τῇ μεσημβρινῇ Νέᾳ Οὐγγλῆ καὶ τῇ Βικτωρίᾳ, φοβούμενοι μὴ βλάβῃ τὸ ἐμπόριον τῆς Σίδνεϋ καὶ τῆς Μελβούρνης.

ΕἰΣ ἈΝΑΓΝΩΣΤΗΝ

ΜΙΑ ΣΥΜΒΟΥΛΗ ΚΑΘ' ΕΒΔΟΜΑΔΑ

Ἐάν κεντηθῇ τις ὑπὸ μυίας καὶ ἐπέλθῃ οἰδημα, ἕως οὗ ἔλθῃ ὁ ἰατρὸς τρίβωμεν τὸ προσβληθέν μέρος διὰ φλοιῶ παρτακαλλίου. Τὸ πτητικὸν ἔλαιον τὸ ἀπὸ τοῦ φλοιῶ ἐκθλιβόμενον, ὅταν οὗτος τριφθῇ, ἀναχαιτίζει τὴν φλόγωσιν καὶ τὰ περαιτέρω δεινά.

ΑΘΗΝΑΙ—ΤΗΠΟΙΣ ΚΟΡΙΝΘΗΣ, ΟΛΟΣ ΜΙΑΤΙΑΣΟΣ ΚΑΙ ΣΙΚΙΩΤΩΝ